

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 646

vineri 2 februarie 1962

8 pagini 25 ban

Micrometrul indică reușită! Viitorii muncitori ai uzinelor „Timpuri Noi” au deci toate motivele să se bucure.

CONFERIREA ORDINULUI „Steaua Republicii Populare Romîne” clasa I-a tovarășului acad. Ilie Murgulescu, ministrul Învățămîntului și Culturii

Luni la amiază la Palatul R.P. Romîne a avut loc solemnitatea înmînării unor decorații.

La solemnitate au participat tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, președintele Consiliului de Stat al R.P. Romîne, Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Ștefan Voitec, vicepreședinte al Consiliului de Stat, membri ai

C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului.

A fost conferit Ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne” clasa I-a tov. Ilie Murgulescu, pentru merite deosebite în activitatea științifică și contribuția adusă la opera de construire a socialismului, cu prilejul împlinirii a 60 de ani.

LINII DE PERSPECTIVĂ

„... Să ajungă în lună. E dorința cea mai aprigă a unui băiețel de la noi din sat. Peste un an am să-i fiu profesor”.

(Un student)

Ca o tînără citadelă universitară, așa îți apare, încă de la prima cunoștință, Institutul pedagogic de 3 ani din București. O lume a muncii, cu eforturile minții și strădania migăloasă pe filele cărților.

Începi să descifrezi în viața studenților de aici — agitată acum de febra examenelor — înțelesul unui gînd ce te poartă mereu, iarăși și iarăși, spre viitor. Să fie din pricina vîrstei lor romantice, abia pășite de un an sau doi peste pragul de aur al maturității? Poate. Aceasta e doar vîrsta năzuințelor înaripate, a visurilor proiectate spre zărilor luminoase ale viitorului. Există însă în viața obișnuită a institutului și alte aspecte, care

grandioasele proiecte ale partidului nostru, la giganticele întreprinderi care vor îmbogăți peisajul industrial al patriei, la holdele îmbelșugate ale colectivităților, la producția secțiilor automatizate conduse de oameni în halate albe... Și gîndul zboară mereu mai departe, pînă spre orizonturile împurpurate de răsăritul erei comuniste. Este un gînd firesc pentru că liniile de perspectivă ale muncii din acest institut te poartă spre el.

Aici învață acum cei ce vor fi profesori la școlile în care vor crește generația de mîine. Un calcul simplu ne dezvăluie adevărul elementar și uluitor că elevii de-ai lor vor fi constructori ai anului 2000. Conștiința acestei realități constituie, pentru cei ce conduc institutul și îndrumă studiul ucenicilor săi în știința de a învăța pe alții,

Factorul hotărîtor al educației comuniste este munca; neobosit să cultivăm în rândurile tineretului dragostea de muncă, spiritul de disciplină, hotărîrea de a-și dăruia elanul și energia clocotitoare operei de construire a socialismului!

(Din cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la Conferința organizației orășenești de partid București).

Activitatea independentă și creatoare

Independența și spiritul de activitate creatoare se profilează ca trăsături pregnante ale constructorilor societății comuniste — oameni cu o înaltă cultură, capabili să se orienteze cu curaj în domeniile științei și tehnicii, să poată aborda și soluționa creator cele mai complicate sarcini. De aceea, în procesul educării tinerei generații se pune un accent deosebit pe formarea acestor trăsături încă de pe băncile școlii.

Independența se manifestă în primul rînd în trebuința și priceperea de a gîndi de sine stătător, de a sesiza o problemă și a găsi metodele cele mai adecvate de rezolvare a ei.

Spiritul de activitate creatoare presupune desfășurarea muncii cu toată energia în vederea îndeplinirii sarcinii primite. Gradul de activitate depinde de gradul înțelegerii sarcinii. Activitatea elevilor se manifestă atît în perceperea cit și în prelucrarea materialului explicat de profesor, în căutarea răspunsului la o problemă, precum și în alte eforturi intelectuale și fizice, care implică inițiativă și nu simpla reproducere a unor deprinderi formate.

Dezvoltarea spiritului de activitate și independență constituie un proces complex care constă din mai multe etape. Pentru un elev din clasa I-a, familiarizarea cu literele pe care le scrie învățătorul pe tablă constituie o muncă independentă. După ce însă și-a însușit modul de scriere a literelor, efectuarea acestei activități va avea caracterul unui exercițiu. Rezolvarea unei probleme analoage cu cea dată de învățător va constitui pentru elev o muncă independentă. După însușirea metodei generale de rezolvare a problemelor de același tip, activitatea respectivă nu va mai avea un caracter independent, ci va fi un simplu exercițiu. Pentru ca munca să aibă un caracter independent, învățătorul ar trebui să le dea o problemă compusă, a cărui mod de rezolvare să-l găsească ei singuri. Astfel, conținutul activității independente a elevilor va putea fi atît executarea unei activități după modelul dat de in-

plinirea unei teme cu caracter creator. Miezul problemei rezidă în care anume etapă a procesului pedagogic se organizează această muncă.

Cercetările psihologice și experiența cadrelor didactice fruntașe dovedesc că orice trăsătură a elevului se dezvoltă intens numai în procesul activității în care ea este absolut necesară. Aceasta înseamnă că spiritul de activitate și de independență poate fi format la elevi numai dacă procesul de învățămînt este astfel organizat încît să pună în permanență în fața lor sarcini de cunoaștere și practice care cer inițiativă, perseverență, o abordare nouă și care, în același timp, le sînt accesibile. Sarcinile ce se pun în fața elevilor trebuie să fie din ce în ce mai complicate. Totodată însă, ei trebuie să aibă o pregătire care să le permită îndeplinirea acestor sarcini printr-un efort corespunzător dezvoltării lor.

Experiența cadrelor didactice fruntașe dovedește că determinarea justă a gradului de dificultăți și a caracterului lor în procesul de învățămînt, reprezintă mijlocul principal cu ajutorul căruia profesorul poate dezvolta la elevi spiritul de independență și de activitate creatoare.

Fiecare elev trebuie să primească o sarcină corespunzătoare puterilor lui, dar în același timp destul de complexă pentru a-i mobiliza toate forțele. Desigur, nu este posibil să se asigure pentru toți elevii unei clase teme individuale. În schimb se pot da o serie de teme din ce în ce mai dificile (cîteva variante), așa încît fiecare elev să lucreze exact atît cît este în stare. G. I. Gusarskaia, profesoară la o școală din orașul Kazan, folosește un procedeu interesant pentru lucrările de control la matematică. Ea dă elevilor patru probleme de complexitate progresivă și îi anunță că dacă vor rezolva corect primele două probleme, vor obține cel mult nota 3. Dacă o vor rezolva și pe cea de-a treia, vor primi nota 4. Iar cei care rezolvă toate problemele vor obține nota 5. (În sistemul de notare de la 1 la 5). În felul acesta, fiecare elev caută să îndeplinească toate punctele temei lucrînd independent și cu tragere de inimă.

Dezvoltarea la elevi a independenței și a spiritului de activitate este dobîndirea independentă de către ei a noilor cunoștințe din surse diferite: explicațiile profesorului, studiarea materialului din manual, efectuarea experiențelor și observațiilor etc. În această privință, un rol foarte important revine sistemului de întrebări și de sarcini practice prin care profesorul poate trezi interesul pentru cercetarea independentă a faptelor necesare și formularea unor concluzii bine argumentate. Astfel, de exemplu profesoara de matematică de la o școală medie din orașul Briansk, predînd în clasa a VI-a tema „Proprietățile unghiurilor interioare ale triunghiului”, a cerut elevilor să măsoare cu ajutorul raportorului unghiurile diferite ale triunghiurilor din carton, confecționate de ei special pentru lecție, și să calculeze suma acestora. Verificînd rezultatele măsurătorilor, profesoara respectivă scoate în evidență că suma unghiurilor este de 180°. Demonstrarea teoremei „Suma unghiurilor interioare ale triunghiului” s-a făcut prin metoda convorbirii, apelîndu-se la cunoștințele dobîndite de elevi în activitatea lor independentă anterioară. După aceea, elevii au primit o altă activitate practică care a confirmat teorema și a asigurat însușirea ei activă: li s-a dat să taie triunghiurile în trei părți, în așa fel încît să poată așeza unghiurile unul lîngă altul pentru a se obține un unghi desfășurat.

Pentru dezvoltarea independenței și activității creatoare a elevilor, un rol deosebit de important îl au observațiile și experiențele efectuate de ei. În cazul cînd acestea se organizează cu scopul de a cerceta obiectele și fenomenele ce urmează a fi predate și nu pentru a ilustra cunoștințele explicate, ele au o mare eficiență. Numai dacă procedurile explicative amănunțite ale profesorului, observațiile și experiențele au caracterul unor lucrări independente, deoarece elevii nu se limitează la observarea și compararea datelor obținute cu ceea ce aflaseră de la profesor, ci caută în mod indepen-

VALENTINA OPREANU
redactor principal la Institutul de Studii Romîno-Sovietic.

LINII DE PERSPECTIVĂ

(Urmare din pag. 1-a)

un ansamblu de mari răspun-
deri. Să ne oprim la câteva.

„VĂ ROG, VREAU SĂ ÎNTREB
CEVA”!

Recunoașteți tonul? În mijlo-
cul lecției, la început sau la
sfârșit, când te aștepti și când nu
te aștepti, două degete mici se
ridică dintr-un șir de bănci și
un glas copilăresc stărnit de o
nedumerire ce vrea să afle cât
mai mult, până dincolo de hola-
rele încă prea înguste ale înțele-
gerii sale, se adresează profeso-
rului cu convingerea nestrămu-
tă că acesta știe tot. Iar el,
dintr-un noian de cunoștințe, e
dator să filtreze prin pinza fină
a simplității, răspunsul dorit de
curiozitatea elevilor. Pentru a o
face trebuie să știe. Cu cât trece
vremea, cu cât, încă de la primii
pași din școală, orizontul înțele-
gerii copiilor devine mai larg,
el trebuie să știe nebănuit de
multe, nespuse de bine.

Opera aceasta a știutului își
pune pietrele de temelie aici, pe
băncile institutului. Ce exemplu
am putea da pentru a arăta cât
de mari sînt strădaniile pentru
ca temelia să fie cât mai soli-
dă? Referatele despre creația
marelui Tolstoi, Balzac sau Vic-
tor Hugo finută de studenți în
seminariile de literatură? Șiru-
rile de semne algebrice înscrise
pe table întregi de studenți la un
examen de geometrie-analitică,
sau conținutul unei prelegeri

privind problemele cultivării
științifice a porumbului? E greu
de ales. Să ne oprim la un exa-
men de morfologia plantelor.
Răspunsurile studenților sînt co-
recte, ample, însoțite de frumoase
schife la tablă. Ai crede că
examinatorul va fi mulțumit.
Dar vin numeroase întrebări
care pătrund mai adînc, care-i
cer studenții alte și alte lămu-
riri cu aceeași vie curiozitate pe
care o vor avea probabil și vii-
torii ei elevi. Și numai cînd su-
biectul a fost parcurs pe toate
dimensiunile, cînd nici un colți-
șor n-a rămas neexplorat, abia
atunci examenul ia sfîrșit.

„CUM PROCEDEZI”?

Pentru un viitor profesor nu
este de ajuns să știe. Se mai cere
ca el să fie înarmat și cu acea
subtilă îndeminare care se a-
propie într-un fel de granițele
artei și ale talentului, de a tre-
ce în mintea altora o parte din
ceea ce cunoaște. Este una din-
tre preocupările cele mai însem-
nate ale celor ce studiază în in-
stitut. Am spus cîteva frînturi
dintr-un dialog de la un exa-
men de metodica predării fizicii.

— În ce clasă vei preda această
lecție?

— După programa școlii de 8
ani urmează să fie predată la
clasa a VI-a.

— Cum ai să procedezi?

În sală nu sînt decît cîțiva stu-
denți, profesora care îi exami-
nează și o asistentă. Dar parcă
undeva, într-un loc nevăzut, se
află o clasă de elevi, elevi în fața
cărora nu peste mult timp acești
studenți își vor ține lecțiile. În-
trebările coboară din treaptă în
treaptă pînă la cele mai fine
nuanțe de metodă.

— Ce materiale ai să folosești?

— Ce faci în cazul cînd nu ai
acest aparat în laborator?

— Ce vor nota elevii în caiete?

— Cînd poți să treci la conclu-
zii?

— Cum le vei desprinde?

— Presupune că eu sînt elev.
Nu înțeleg această formulă. Ex-
plicită-mi-o.

— Ai certitudinea că acum am
înțeles?

— Foarte bine. O poți avea ve-
rificînd. Cum verifici?

Și, din răspunsurile studenților,
poți reconstitui aproape lec-
ții întregi. Parcă vezi pînă și ges-
turile pe care le vor face în clasă,
pînă și modulațiile vocii și chi-
pul în care, la rîndul lor, vor
pune întrebări și vor da expli-
cații.

La examene, ca de altfel, în
întreaga viață a studenților Insti-
tutului Pedagogic de 3 ani din
București, s-a distins ca o notă
predominantă, caracteristică o
inaltă exigență față de calitatea
pregătirii lor. Studenților de
astăzi li se va încredința nobila
sarcină de a crește oamenii
viitorului. Răspunderea față de
acest viitor obligă la o astfel de
exigență.

Activitatea în cercul de desen și pictură trezește interes și aduce satisfacții nebănuite. (La Casa pio-
nierilor din Cluj).

Stimularea școlilor fruntașe în acțiunea de economisire

Ministerul Învățămîntului și
Culturii în colaborare cu Casa
de Economii și Consumațiuni a
R.P.R. au hotărît ca școlile și ca-
drele didactice care au obținut
în cursul anului 1961 cele mai
bune rezultate în procesul de e-
ducare a elevilor în spiritul eco-
nomiei, să fie stimulate cu pre-
mii și distincții.

Astfel, recent un număr de 51
școli au primit fanioane de uni-
tăți fruntașe în acțiunea de eco-
nomisire și premii constînd în e-
chipament sportiv, instrumente
muzicale, cărți etc., în valoare de
75.000 lei. De asemenea, nume-
roase cadre didactice au primit
diplome și insigne „Fruntaș în
acțiunea de economisire”.

Printre școlile premiate se nu-
mără Școala de 8 ani din comu-
na Tufani, regiunea Argeș, Școala
de 8 ani din Ocna Mureșului,
regiunea Cluj, Școala medie nr. 4
din Brașov, Școala medie „Unirea”
din Tg. Mureș, Școala medie „V. Alecsandri” din
Iași, Școala de 8 ani din comuna
Socodor, raionul Criș.

Am primit la redacție nume-
roase scrisori în care cadrele di-
dactice ne arată cum au muncit,
ce metode au folosit pentru a-i
deprinde pe elevi să economi-
sească banii, să-i folosească în
scopuri cât mai utile.

„Cadrele didactice de la Școala
de 8 ani din comuna Socodor,
raionul Criș, — ne scrie Traian
Pecican, învățător la această
școală — au privit educația în
spiritul economiei ca o parte in-
tegrată a procesului instructiv-
educativ, ca un mijloc de educa-
ție patriotică.

În cadrul lecțiilor, ori de cîte
ori s-a ivit prilejul, s-a vorbit e-
levilor despre importanța econo-
miilor. De pildă, la limba ro-
mină, învățătorii și profesorii au
folosit propoziții legate de aceas-
ta, la matematică au fost și sînt
folosite probleme în legătură cu
economii, calculîndu-se timpul
necesar pentru a stringe o anu-
mită sumă la C.E.C. sau dobînda
obținută prin depunerile la
C.E.C.

În cadrul orelor educative s-a
vorbit elevilor, de asemenea, des-
pre atitudinea pe care ei trebuie
să o aibă față de bunurile școlii
și ale lor personale.

Am arătat elevilor că fiecare
trebuie să urmărească, prin eco-
nomii, atingerea unui scop: par-
ticiparea la excursiile organizate
de școală, procurarea unei mingi
de fotbal, volei, aparat de foto-
grafat etc. Totodată, am căutat
să ținem o strînsă legătură și cu
părinții elevilor, reușind să avem
sprijinul multora în această ac-
țiune.

De un real sprijin ne-a fost și
materialul propagandistic primit,
cu care am organizat un colț
C.E.C.

Trebuie să amintesc aici că re-

zultatele frumoase obținute se
datorează și exemplului personal
al cadrelor didactice care fac lu-
nar depuneri la C.E.C.”

★

„În munca noastră — ne arată
Ana Șuteu, profesoară la Școala
medie „Unirea” din Tg. Mureș —
am fost ajutați de stația de ra-
diofonică a școlii, care săptămî-
nal a prezentat aspecte din ac-
tivitatea C.E.C., rezultatele glo-
bale obținute de unele clase, re-
zultatele tragerii și alte evenimen-
te.”

În săptămîna economiei s-a fă-
cut o serbare C.E.C. cu piese și
cu poezii puse la îndemîna de
Casa Raională C.E.C. din Tg.
Mureș. Ca urmare, numărul de
depunătorilor a crescut astfel că în
anul 1961 s-a realizat o creștere
de sold de peste 100.000 lei.

Această creștere de sold, numă-
rînd mare de librete emise se da-
toresc și faptului că școala noas-
tră are un ghișeu C.E.C. cu ges-
tiune, ceea ce ne permite să efec-
tuăm operațiunile pe loc.

În cadrul întrecerii în activi-
tatea de economisire organizată pe
țară, școala noastră a fost decla-
rată fruntașă pe regiune, primind
un premiu de 2.200 lei. Cu banii
aceștia am completat inventarul
cultural al școlii. Acest fapt a
fost prelucrat atît în cadrul con-
siliului pedagogic, cît și în clase
de către diriginți, la stația de ra-
diofonică a școlii. Pe lângă pre-
miul în bani am mai primit și
drapelul de „Școală fruntașă pe
regiune în educarea elevilor în
spiritul economiei”.

Activitatea independentă și creatoare

(Urmare din pag. 1-a)

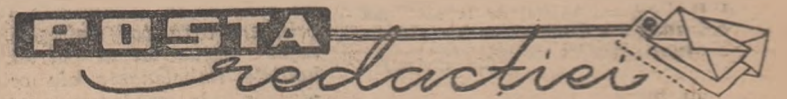
dent răspunsul la diferite între-
bări, învață să cerceteze, să tragă
concluzii, să generalizeze. La o
lecție de chimie din clasa VII-a
cu tema „Componența și prop-
rietățile bazelor”, după o scurtă
explicație introductivă a profeso-
rului, elevii îndrumați de el au
determinat singuri proprietățile
fizice și chimice ale hidroxidului
de sodiu, de potasiu și de calciu,
și au notat rezultatele pe un
tabel cuprinzînd cîteva rubrici.
La sfîrșitul lecției s-au citit da-
tele de pe tabel, și cu ajutorul
întrebărilor și a răspunsurilor
s-au putut trage concluziile nec-
esare.

Un procedeu des folosit în
școala sovietică, care înviorează
procesul de învățămînt și în a-
celași timp contribuie la dezvolt-
tarea spiritului de activitate și
de independență al elevilor, este
verificarea reciprocă a lucrărilor.
După ce au scris o dictare, de
exemplu, profesorul cere elevilor
să schimbe caietele între ei și

Acasă, profesorul verifică nu nu-
mai dictarea, ci și corecturile fă-
cute. Acest procedeu însă, poate
fi folosit numai într-o clasă în
care nivelul la învățatură este
înalț și elevii au deprinderi de
muncă independentă.

Așa dar, dezvoltarea indepen-
denței și a spiritului de activitate
creatoare la elevi nu reprezintă
o sarcină aparte, care să necesi-
teze procedee speciale. Ea se re-
alizează de-a lungul întregului
proces al muncii instructiv-edu-
cative din școală. Principalul
constă în crearea de către profeso-
ri a condițiilor necesare pen-
tru aceasta.

Folosirea muncii independente
a elevilor și ca metodă de însu-
șire a cunoștințelor — nu numai
ca metodă de control și de fixare
a lor, imprimarea unui caracter
creator acestei munci și legarea
ei de viață, complicarea treptată
a conținutului lucrărilor indepen-
dente care să implice unitatea
activității analitico-sintetice —
constituie doar cîteva dintre con-
dițiile care asigură dezvoltarea
în școala sovietică a unei perso-

VALENTIN CIOBANU, Școala
medie „Unirea”-Brașov.

Sînt juste observațiile dvs. în
legătură cu existența unor ex-
presii finaliste și a unor interpre-
tări filozofice greșite în manua-
lul de bazele darwinismului și în
legătură cu contrazicerile înfi-
nite în cadrul aceleiași lecții din
manualul de biologie, la compo-
ziția chimică a sîntului.

Am comunicat, Editurii didac-
tice și pedagogice aceste obser-
vații pentru a fi luate în seamă de ele
la reeditarea manualelor viitoare.

În ce privește dilema în care
sînteți pus de afirmația din ma-
nualul de bazele darwinismului cu
privire la apariția mamiferelor în

jurasic, vă răspundem că în
această problemă ambele păreri
au circulație, neexistînd dovezi
precise pentru a se putea rămîne la
una din ele. Aceste dileme ale
științei trebuie explicate elevilor
pentru a nu-și pierde încrederea
în manualul sau în profesorii lor.

LEON ALDROFEANU, profe-
sor, Școala de 8 ani — Dumitra

Remarcăm din materialul primit
ideea introducerii unei evidențe a
lucrărilor agricole. Un astfel de
caiet de evidență pentru întreaga
clasă este foarte necesar. Consi-
derăm însă că un caiet individual
ar duce la supraîncărcarea elevilor
și la sustragerea lor de la activi-

CARTI NOI

Filozofie:

PLEHANOV G.V., Opere filozo-
fice alese — vol. II. Traducere
din limba rusă. Ed. politică, 660
pag. — 23,50 lei (pînzat)

SAVINOV A. V., Leqile logice
ale gîndirii. Traducere din limba
rusă. Ed. științifică, 408 pag.
11,50 lei

Bazele esteticii marxiste. Minis-
te. Traducere din limba rusă. Ed.
politică, 692 pag. — 20,60 lei
(cartonat)

Istoria filozofiei — vol. IV.
Traducere din limba rusă. Ed.
științifică. 592 pag. — 29,50 lei
(pînzat)

Pedagogie

MANASIA V., GHEORGHIAN
EL. Activitățile și jocurile alese
de copii în grădiniță. Ed. de stat
didactică și pedagogică, 64 pag.
1,80 lei.

Colecția „În ajutorul părinților”

LARIN A.P., Despre încăpățîna-
rea copiilor. Ed. de stat didactică
și pedagogică, 128 pag. — 3,10
lei.

VLĂDESCU LUIZA, Ce-ar putea
să spună el. Ed. de stat didactică
și pedagogică, 44 pag. — 1,05 lei.

Filologie lingvistică

STAMA-CAZACU TATIANA,
Dialogul la copii. Ed. Academiei
R.P.R. 168 pag. — 5,65 lei.

Beletristică

Antologia fabulei rominești.
Ediție îngrijită și prefațată de
Sandă Radian. Ed. pentru litera-
tură 536 pag. — 18 lei.

PIRU AL., Literatura romină ve-
che. Ed. pentru literatură. 604
pag. plus 34 pag. cu ilustrații —
18,10 lei; cartonat 24,70 lei.

ANIXI A., Istoria literaturii en-
gleze. Traducere din limba rusă
de Leon Levițchi și Ion Preda.
Ed. științifică. 464 pag. — 21,60
lei (pînzat).

Cărți pentru tineret

CIMPEANU P., Stejarul nu
cresc în cinci zile — roman. Ed.
Tineretului, 340 pag. — 6,90 lei.

DOLGUȘIN I., Generatorul de
minuni—roman științifico-fantas-
tic. Traducere din limba rusă de
Dimitrie Manu și Irina Andrees-
cu. Cuvînt înainte de I. A. Efre-
mov. Ed. Tineretului, 556 pag. —
12,90 lei.

LAGHIN L., Vrăjitorul—pove-
tire, ediția a II-a. Traducere din
limba rusă de Natalia Stroe și
Alina Mirea. Ed. Tineretului, 272
pag. — 5 lei.

ROHAN H., Uși deschise —
scrieri. Ed. Tineretului, 200 pag.

Cartea la sat

S-a deschis Luna cărții la sate. În școli, la căminele culturale se face cu acest prilej bilanțul activității desfășurate în răspîndirea și popularizarea cărții. În ultimii ani, ca urmare a necontenitei griji pe care o poartă partidul pentru satisfacerea setei de cultură a poporului, s-au editat milioane și milioane de noi cărți destinate cititorilor de la sate. Cadrele didactice le-au revenit sarcina de purtători ai luminii pe care o aduce cartea în mințile și inimile țărănimii muncitoare.

Zeci de mii de învățători și profesori desfășoară, în afara activității lor didactice, o intensă muncă de popularizare a cărții în rîndurile țărănimii muncitoare. În pagina de față prezentăm câteva aspecte privind această activitate.

Poate fi și acesta un necaz!

Peretu este una din cele mai mari comune din regiunea București. Este așezată între Alexandria și Roșiori, are peste 7.000 de locuitori — cu toții înfrății în cele două gospodării agricole colective „Unirea” și „Congresul al III-lea al P.M.R.”. La sosirea noastră în comună, într-o dimineață însorită de duminică, peste o mie de tineri și tinere, în grupuri mai mari sau mai mici, așteptau în fața căminului cultural. Pentru vizitatorul nevizitat și care n-a fost de multă vreme prin părțile locului, spectacolul pe care-l oferă această mulțime fremătînd de nerăbdare este surprinzător. Îți atrag atenția hainele noi, călduroase — din stofă de bună calitate — croite cu gust, făcîndu-te atent asupra bunăstării oamenilor din comună. La această impresie contribuie și sutele de case noi, de o arhitectură care oglindește gust și năzuință spre frumos, evident construite recent. Dar nu acestea sînt motivele care-ți solicită receptivitatea, pentru că nici nu te puteai aștepta să fie altfel. Peretu este doar o comună colectivizată de mulți ani.

Deși ceasornicul arată doar 9 ore, deși e duminică, la școală am găsit aproape pe toți învățătorii și profesorii. Am aflat că spre amiază vor susține în sala căminului cultural un program artistic pregătit de elevii claselor V-VII.

O asemenea festivitate ne dă multe „necazuri”, zimbește tovarășul Stanciu, directorul adjunct al școlii din Peretu.

Ne-am gîndit că vor fi rămas multe pregătiri de amănunt pentru spectacol. Dar nu acestea erau „necazurile” la care se referea directorul.

Sala căminului cultural — ne spune tovarășul Stanciu — este neîncăpătoare față de numărul celor care doresc să participe la diferitele manifestări culturale. Cele 250-300 locuri sînt solicitate de mai bine de 2000 de oameni, ori de cîte ori se anunță un spectacol artistic, o conferință, un

film. Pentru a face față cerințelor, avem nevoie de un teatru cu o sală mult mai mare decît cea existentă.

Așadar, în această comună — în ale cărei antecedente cifra de 4400 de analfabeți totali stă ca mărturie crudă a gradului de incultura culturală și a mizeriei cumplite în care trăiau țărani muncitori — astăzi este nevoie de un teatru!! Da. Acesta este motivul care-l face să se minuneze pe vizitatorul nevizitat.

Țăranul este însetat de cultură, dornic și capabil să înțeleagă frumusețile și farmecul artei. Citești aceasta în luminile care strălucesc în miile de ochi ale mulțimii care așteaptă în fața căminului cultural.

Am stat de vorbă cu mai mulți tineri. Despre gospodăria colectivă, despre Consfătuirea pe țară a țărănilor colectivizati, despre metodele agrotehnicilor înaintate. Am intervenit cu modestie, pentru că astăzi cunoștințele multora dintre ei se apropie de cele ale tehnicienilor. Am stat de vorbă și despre carte. Despre literatura beletristică și surpriza a fost și mai mare. Iată cum s-au petrecut lucrurile. Impresionați de frumusețea uneia din casele noi, ne-am exprimat dorința de a o vizita în interior. Mobila nouă, covoarele, aparatul de radio, lumina electrică și gospodăria ne-au întîmpinat cu ospitalitate. Am găsit aci și alte lucruri care ne-au atras luarea aminte: cărți, multe cărți. Am găsit pe Balzac și Tolstoi, pe Eminescu și Arghezi, pe Goșol și Cehov, pe Hugo și Thackeray, pe Solohov, Marin Preda, Zaharia Stancu, Mihai Beniuc, Maria Banuș... Nenumărate cărți de literatură beletristică, alături de o bogată literatură agrotehnică. Am ascultat versuri din opera lui Topîrcăanu și considerații asupra erolor lui Balzac. Vautrin, Rastigniac, Goriot erau tot atât de familiari pentru gazdele noastre și vecinii care ne-au întovărășit, ca și Grigori Melehov, Moromete. Aceștia din urmă le erau însă înfînii mai apropiați.

lor colectivizati pentru a obține recolte bogate. Brigadierul Manole Oprea, în urma unor asemenea lecturi, a experimentat prașila de 5 ori a porumbului, obținînd cu 800 kg boabe la ha mai mult decît restul brigadierilor. Florea Drăgusan, folosind învățămintele căpătate la cercul de citit din lectura broșurii „Folosirea nătrețului murat în hrana animalelor”, a reușit să ajungă frunțas în gospodăria colectivă.

În răspîndirea și popularizarea cărții, învățătorii și profesorii din comună au acum un ajutor de nădejde. Peste 350 dintre cititorii mai vechi ai bibliotecii comunale, de asemenea colectivizati, au devenit adevărați agitatori ai cărții. Ei vizitează cu regularitate librăria, se informează asupra noutăților și duc pînă la cele mai periferice locuințe aceste noutăți.

În afară de Peretu, multe alte comune sînt frunțase în activitatea de răspîndire a cărții în rîndurile țărănimii muncitoare. La Ciolănești, de pildă, comună mult mai mică decît Peretu, numărul cititorilor permanenți ai bibliotecilor comunale și satești este de 1540 colectivizati, iar al cărților citite de 10.713 — în ultimul an. Interesul cel mai mare al cititorilor se îndreaptă către literatura politico-ideologică, literatura agrotehnică, literatura beletristică. Învățătorii și profesorii din comună au organizat în această perioadă 105 acțiuni de popularizare a cărții și conduc 35 de

Cerințele cresc — și munca noastră să fie la înălțime

La Beliori, am ajuns după-amiază. Am găsit, de asemenea, mii de oameni în fața căminului cultural. Își așteptau rîndul la filmul care rula în sală. Aci, cunoscutul „Aveți un bilet în plus” îți amintește de bulevardul cinematografelor din Capitală. Din păcate, cadrele didactice lipseau din comună și, bineînțeles, și de la cămin. De asemenea, și bibliotecara. Păcat. Era un bun prilej de a se afla în mijlocul colectivizatorilor. Un prilej și pentru a completa programul acestei duminici care s-a rezumat la un film. De altfel, aceasta este una din problemele importante care se ridică, după părerea noastră, în activitatea de rîndire a căminelor culturale. Este cu totul insuficient un singur film sau chiar un program artistic. Pentru a satisface cerințele actuale ale țărănilor muncitori din satele colectivizate sau în curs de colectivizare, trebuie, și se pot organiza, în fiecare duminică, mai multe și mai variate manifestări. Programele artistice se pot îmbina cu simpoziioanele, cu audițiile muzicale, cu conferințele, cu activitățile sportive. Pe măsura gustului și preferințele oamenilor. Și, bineînțeles, cu sprijinul activ al pedagogilor.

Asemenea probleme ar fi necesar să stea mai pregnant în atenția secției de învățămînt și cultură a raionului. Unii dintre colectivizati cu care am discutat ne-au sugerat ideea unui program continuu de activități culturale pentru zilele de sărbătoare, pro-

Aspect caracteristic din „Luna cărții la sate”: la standul cu vînzare organizat în holul căminului cultural din comuna Lipănești, regiunea Ploiești, e o mare afluență de cumpărători

cercuri de citit. Activul de cadre didactice al bibliotecilor comunale și satești au dat o atenție specială răspîndirii cărții agrotehnice, mai ales în rîndurile brigadierilor și a șefilor de echipe din G.A.C.

În timpul campaniilor agricole, învățătorii din comună se deplasează la locul de muncă al brigăzilor de colectivizati, pentru a face, în răstimpul pauzelor, lecturi din presă și din broșurile care dau răspuns multor probleme ale muncii desfășurate de țărani.

gram care să înceapă în cursul dimineții și să dureze pînă seara tîrziu. Capacitatea actuală a sălilor de spectacole ale căminelor culturale ar putea fi astfel folosită mult mai bine.

Totodată se simte nevoia unor activități culturale mai variate care să răspundă preferințelor sateștilor. Acest lucru ar da posibilitatea să se răspundă în același timp și pasiunii față de carte a țărănilor colectivizati, care doresc să primească vizita unor scriitori, artiști, oameni de știință cu care să poată discuta și care să le vorbească despre creația artistică și literară, despre creația științifică și utilizarea ei în viață.

Secția de învățămînt și cultură a raionului, cu toate realizările obținute, a neglijat un aspect important al activității bibliotecilor satești și comunale. Deseori se întîmplă ca la o bibliotecă comună să funcționeze într-un an 2-3 și chiar mai mulți bibliotecari. Este limpede că o asemenea „stabilitate” are consecințe negative asupra activității de răspîndire a cărții. Pe alocuri se mai găsesc chiar și cadre didactice care refuză să ducă muncă de răspîndire a cărții așa cum s-a întîmplat, de pildă, cu prof. Anghel Ghidea din comuna Săceni sau cu prof. N. Inginer din comuna Sfîntești. Asemenea cazuri sînt desigur izolate și se limitează la cîteva localități. Consecințele lor sînt însă dăunătoare.

Raionul Roșiori este unul din raioanele frunțase în acțiunea de răspîndire a cărții la sate. În anul 1961, pe fișele bibliotecilor comunale și satești au fost înscrise 26.131 de cititori și 220.245 cărți citite. Cadrele didactice care conduc cele 439 cercuri de citit, participă cu regularitate la Jolte tineretului, organizează recenzii, simpoziioane, seri literare, dimineți de basme, alcătuiesc liste de recomandare, standuri de cărți și urmăresc totodată învățămintele desprinse de cititori din lucrările recomandate.

Munca de răspîndire a cărții la sat se duce cu rezultate din ce în ce mai bune. Dar cerințele maselor de oameni ai muncii de pe ogoare cresc necontenit. De aceea ritmul îmbunătățirii ei poate și trebuie să se ridice la nivelul ritmului de creștere al cerințelor. Ne ajută la aceasta experiența cîștigată pînă acum, sugestiile și propunerile țărănilor muncitori. Sprijinul pe care ni-l dau organizațiile de partid este nelimitat. Rămîne ca munca noastră să răspundă dragostei de carte, de cultură a țărănimii.

CONST. RĂDOI
IOANA BICĂ

ÎN CITEVA RÎNDURI

Cadrele didactice de la Școala de 8 ani din comuna Trușești, raionul Botoșani au intensificat munca de popularizare a cărții. Numeroase cărți din literatura politică, beletristică, tehnică, științifică au fost prezentate la cercurile de citit și la sezațiile organizate prin căminul cultural. Din literatura beletristică, un mare interes în rîndurile țărănilor au stîrnit romanele „Mama” de M. Gorki și „Pămînt desțelenit” de M. Șolohov. Din literatura agrotehnică s-au bucurat de interesul țărănilor broșurile și cărțile privind sporirea producției de porumb boabe la ha. în teren neirigat, cultivarea sfeclii de zahăr, creșterea vitelor etc.

Cadrele didactice au ținut, de asemenea conferințe privind viața și opera unor scriitori clasici și contemporani. După fiecare acțiune organizată pe linia popularizării cărții librăria din comună cunoaște un mare aflus de cumpărători. Numai după o conferință pe tema cărții agrotehnice, au fost difuzate 75 cărți de acest fel.

Deschiderea lunii cărții la sate a constituit pentru țărani muncitori din comuna Pipirig, raionul Tg. Neamț, un prilej de analiză a muncii pentru ridicarea conștiinței la nivelul lor politic, cultural și ideologic. În acest scop, sub îndrumarea comitetului comună de partid, președintele și al comitetului de partid de la exploatarea forestieră din comună au fost organizate comisii pe sate și la gurile de exploatare. Comisiile au desfășurat o vie activitate în rîndul țărănilor și muncitorilor pentru înființarea de biblioteci personale.

Un sprijin prețios în difuzarea cărții îi dau cadrele didactice din comună. Toți cei 41 învățători și profesori din Pipirig au devenit difuzori voluntari. Ei au organizat numeroase acțiuni de popularizare a cărții, ca recenzii, seri de lectură. În ultimul timp s-au organizat cîteva standuri de cărți și vitrine cu noutăți literare.

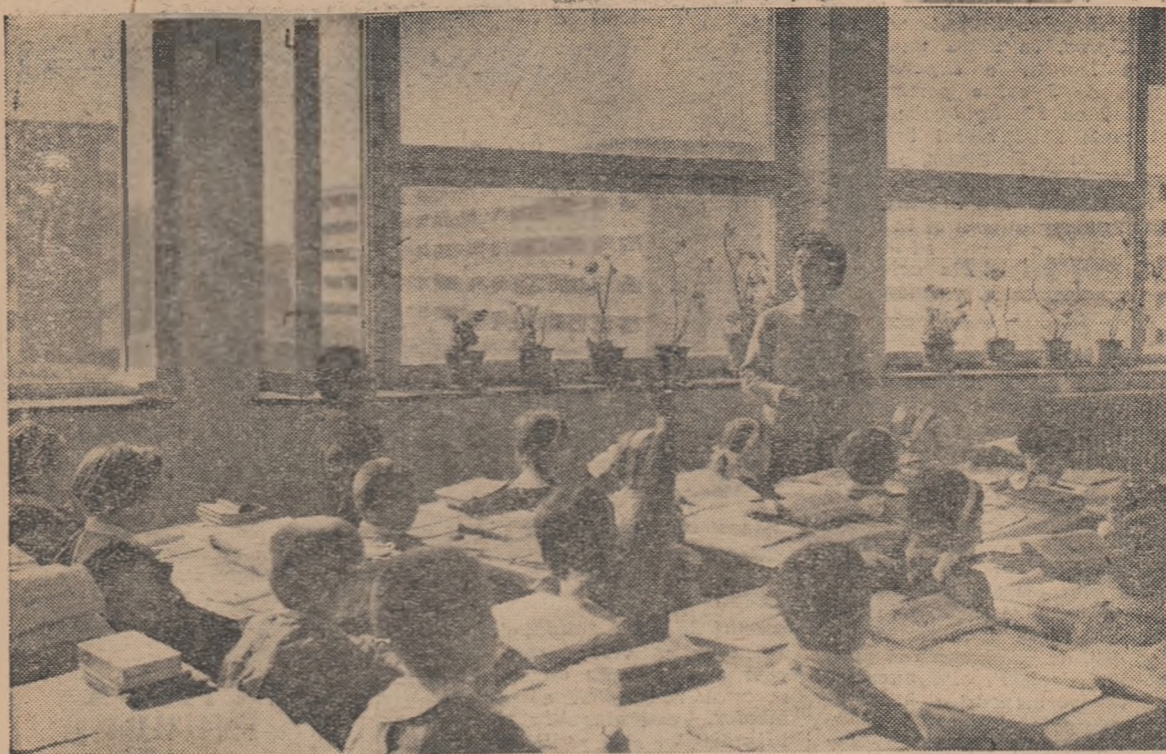
Rezultatele acestor acțiuni sînt oglindite și de faptul că numai în ultimul timp bibliotecile personale ale țărănilor din Pipirig s-au îmbogățit cu cărți în valoare de 7.030 lei.

De la carte la recolte bogate

De la directorul adjunct al școlii am aflat o întîmplare tot atât de semnificativă pentru concluziile rîndurilor de față. Cu două săptămîni în urmă, la adunarea generală a G.A.C. „Congresul al III-lea al P.M.R.”, a luat cuvîntul și unul dintre frunțaii recoltelor bogate. Obținuse 4000 kg porumb boabe la hectar în teren neirigat. El a arătat metodele folosite pentru a obține această recoltă, referîndu-se la îndrumările și ajutorul primit din partea tehnicianului. După el a urmat la cuvînt un colectivizat a cărui echipă obținuse o recoltă mai mică. Reproșurile adresate de acesta tehnicianului, care nu l-a sprijinit îndeajuns și pe dînsul, au fost însoțite de arătarea măsurilor luate pentru a spori anul acesta recolta de porumb, peste cele mai bune realizări ale anului precedent. Sînt, de fapt, măsurile recomandate de agrotehnica avansată. În încheiere, vorbitorul nostru a mulțumit cadrele didactice cu ajutorul cărora a înțeles cum și de ce este necesar să muncească astfel. Dar nu numai el are cuvînt cald de recunoștință pentru cadrele didactice. În comuna Peretu, cîteva sute de țărani muncitori au astăzi biblioteci personale, în rafturile cărora găsești o seamă de cărți agrotehnice, strict necesare muncii pe ogoare. Fiecare țăran a primit în acest sens un indemn, un sfat, o recomandare de la cadrele didactice. Cuvînt de laudă pentru învățători și profesori au și cei aproape 1600 de cititori permanenți ai bibliotecii comunale care, numai în cursul anului 1961, au făcut lectura a 14.854 de volume.

Bibliotecarii căminelor culturale din fiecare sat sînt vizitați de tot mai mulți cititori. Și cu fiecare nou venit, bucuria lor crește.

O imagine a măreșelor înfăptuiri din Capitala patriei noastre socialiste — școală nouă într-un cartier ale cărui clădiri s-au înălțat în ultimii ani. (Școala nr. 166 din Giulești).

Desenul pe tablă în predarea științelor naturale

Desenul executat la tablă este unul din mijloacele folosite de profesor pentru a exprima și în limbaj grafic noțiunile preluate în lecție. Acesta completează expunerea verbală și o face mai accesibilă elevilor. Având o mare importanță pentru fixarea cunoștințelor și pentru dezvoltarea spiritului de observație al elevilor, căci în procesul desenării, atenția copiilor se fixează pe fiecare amănunt figurat. Voi da câteva exemple din practica mea la catedră.

Bunăoară în lecția „Clasa flagelate” se studiază ca reprezentant Euglena viridis; după ce profesorul descrie animalul sus-amintit folosind planșa expusă în fața elevilor, scoate în evidență particularitățile anatomice și fiziologice ale celulei vii. Pe măsură ce arată din ce este alcătuit corpul acestui animal unicelular desenează pe tablă fiecare parte amintită. În același timp, elevii își fac și ei desenul și notează explicațiile în caiete. Foarte important este ca elevii să folosească aceleași culori care sunt folosite de profesor la tablă și denumirile atât cele de pe tablă cât și cele din caiete să fie scrise corect și în capătul unei săgeți îndreptată cu virful spre obiect.

Vom reuși să-i facem pe elevi să înțeleagă mai bine cele preluate, atunci când vom prezenta lecția „Clasa sporozoare” dacă vom folosi desenul la tablă pentru a ilustra ciclul evolutiv la Plasmodium malarie, protozoar parazit care trăiește în corpul omului și în corpul fânțarului anofel. Cu o linie orizontală se poate separa în două ciclul de evoluție în așa fel încât deasupra liniei să fie reprezentată partea din ciclul care se desfășoară în corpul omului, iar de dedesubt partea din ciclul care are loc în corpul fânțarului anofel. În dreptul fiecărei etape din ciclul profesorul va arăta ce semnificație are aceasta. De exemplu, în cazul sporului acicular ce pătrunde în globula roșie se va figura: sporul acicular mărit, sporul acicular în diviziune, sporul acicular liber, sporul acicular cu caractere de gamet etc. Este necesar să se explice cum agentul vector transmite acest parazit omului sănătos.

O importanță foarte mare predarea zoologiei o au des-

privind diferite sisteme de organe. O dată cu trecerea la Metazoare aceste desene sunt uneori indispensabile. Într-adevăr, se poate oare rezuma lecția numai la descrierea animalului fără să se facă un desen schematic al aparatului circulator? Cu ajutorul acestui desen, elevii vor reuși să înțeleagă mai bine mecanismul circulației sanguine. Procedindu-se astfel la toate clasele de vertebrate elevii vor reuși nu numai să înțeleagă acest mecanism la animalele prezentate ci și să-și facă o imagine asupra evoluției aparatului circulator în seria vertebratelor. Aceasta îi va ajuta pe elevi atunci când vor fi în clasa a XI-a să dea exemple convingătoare din domeniul anatomiei în sprijinul teoriei evoluționiste. Executând la fiecare clasă de vertebrate schemele aparatului digestiv, aparatului circulator, sistemul nervos, organele de simț, îi vom face pe elevi să înțeleagă principiul evoluției lumii animale, fapt care duce la formarea concepției materialist dialectice despre lume și viață.

Practica ne arată că totuși nu trebuie să abuzăm de desenarea schemelor de organe cind acestea nu prezintă particularități. Aparatul excretor, de exemplu are o structură mai mult sau mai puțin asemănătoare la toate vertebratele. De aceea, acesta nu va trebui desenat la fiecare din clasele preluate, în timp ce aparatul digestiv la păsări fiind deosebit de a altor vertebrate trebuie desenat.

Atunci cind desenează la tablă profesorul trebuie să aibă grijă ca elevii să-și treacă toate amănuntele în desenul lor, în același timp. Importanța desenului scade odată cu vârsta și în urmă cu completarea desenului. Dacă, de pildă, profesorul desenează stomacul glandular, iar elevii esofagul, aceștia nu mai pot fi atenți la explicațiile profesorului. De aceea pedagogul trebuie să urmărească clasa și fiecare elev în parte, pentru ca toți să deseneze în același timp. În acest sens, se cere ca desenul făcut pe tablă să fie îngrijit și clar, să aibă o mărime care să permită observarea amănuntelor chiar din fundul clasei, să fie cât mai simplu și cât mai accesibil puterii de înțelegere a elevului. Este bine ca organele sau diferitele părți din organe să fie însemnate cu săgeți, iar cuvintele

care le desemnează să fie așezate pe o coloană în stînga sau în dreapta desenului. În practică se observă că unii profesori, în loc să facă însemnări cu ajutorul săgeților, fac însemnări cu ajutorul cifrelor care apoi sînt explicate printr-o legendă. La însemnarea cu cifre, denumirea organului se separă de imaginea lui, ceea ce îngreunează folosirea desenului și complică verificarea caietelor.

Pentru a reda pe tablă imaginea unui organ sau sistem de organe este necesar ca profesorul să se pregătească în prealabil, în acest sens. Desenul pe tablă nu trebuie să fie artistic, dar trebuie să fie științific și exact. E bine ca profesorul, în timp ce execută desenul în fața clasei să se depărteze din cind în cind de tablă și să privească desenul de la o oarecare distanță. Procedindu-se astfel, se pot evita diferite deformări și omiterea anumitor detalii care pot scăpa în timpul explicației. Folosit cu pricepere, desenul pe tablă ajută întotdeauna pe elevi la însușirea temeinică a cunoștințelor de științe naturale preluate.

Prof. AVRAM ANGHEL
Școala medie serală
„Progresul”-Brăila

Curs de inițiere în tehnica preparării și colectării materialului didactic

În zilele vacanței de iarnă Secția de învățămînt și cultură a regiunii Timișoara a organizat un curs de inițiere în tehnica colectării și preparării materialului didactic.

Ideea organizării unui astfel de curs este laudabilă în primul rînd pentru că vine în sprijinul preocupării tot mai largi și atente pentru asigurarea școlilor cu material didactic bogat care să permită legarea strînsă a cunoștințelor teoretice de practică. Un astfel de curs a mai fost organizat în anul 1957, la București și s-a dovedit deosebit de util.

Activitatea cursului organizat în acest an la Timișoara a în-

Aprecierea cunoștințelor la geografie

Verificarea cunoștințelor elevilor constituie o parte componentă a procesului instructiv-educativ — parte ce este legată în mod organic de instrucție și o însoțește în toate etapele ei.

În verificarea cunoștințelor, indiferent de forma în care se face aceasta, profesorul trebuie să constate gradul de însușire a materialului predat, de fiecare elev în parte și de întreaga clasă, cât și măsura în care elevii au reușit să sistematizeze și să generalizeze cele învățate. În urma acestor constatări profesorul va putea trage concluzii asupra felului cum va trebui să îmbine diferitele forme de predare în modul cel mai adecvat specificului lecției.

Pentru ca verificarea să-și atingă scopul, ea trebuie să urmărească cunoașterea gradului de însușire a materialului predat, posibilitatea elevilor de a sistematiza și generaliza, de a trage singuri concluzii, cit și priceperea de a lucra cu harta. În felul acesta se realizează o însușire conștientă a materialului și se dă posibilitatea elevului de a-și dezvolta gîndirea logică, trezindu-i-se în același timp interes pentru lecție.

Din lecțiile pe care le-am urmărit la majoritatea școlilor din raionul Luduș am constatat că în cele 15—20 minute rezervate verificării, profesorii au căutat ca elevii să lucreze cu harta, să folosească hărțile din manual, din atlas, să lucreze cu harta de contur, făcînd descrierea regiunilor prezentate, stabilind cauzele anumitor fenomene fizico-geografice, economice și interdependența dintre ele. Procedînd în acest fel lecțiile au dat rezultate bune.

Dintre metodele de verificare a cunoștințelor cea mai frecvent folosită este metoda verificării individuale. Aceasta însă prezintă dificultatea de a nu se putea verifica decît cunoștințele unui număr mic de elevi și de a nu antrena întreaga clasă. Din aceste motive se recomandă ca această metodă să nu se folosească exclusiv, ci să se combine cu metoda frontală, iar atunci cînd se folosește metoda verificării individuale profesorul să nu se mulțumească numai cu răspunsuri de nomenclatură, ca în cazul întîlnit la o lecție cu subiectul „Republica Democrată Germană” la clasa a VI-a. În lecția susamintită profesorul a scos la hartă un elev căruia i-a pus următoarele întrebări: Care sînt vecinii Republicii Democratice Germane? Care sînt munții mai importanți? și Care sînt principalele centre industriale? La toate aceste întrebări

elevul a dat răspunsuri care au dovedit numai cunoștințe de nomenclatură. Nu i s-a cerut, însă, să arate care este forma, originea și importanța munților, care este importanța văilor amintite, nu i s-a cerut să facă o comparație între industria din trecut și cea din prezent și care este scopul industriei Republicii Democratice Germane față de cea a Republicii Federale Germane. Verificarea făcută în felul acesta diminuează rolul hărții. Ea devine un obiect mort ce arată în mod static o serie de noțiuni, în loc să povestească cele ilustrate dinamizînd gîndirea elevului.

Metoda discuțiilor frontale este mai eficientă și deci recomandabilă mai ales în lecțiile de recapitulare. Pentru reușita acestei forme de verificare se cere din partea profesorului o pregătire temeinică a lecției în vederea stabilirii și formulării întrebărilor. De exemplu, la lecția „Relieful Republicii Populare Romine” la clasa a XI-a se pot pune următoarele întrebări: Cum este relieful țării noastre în comparație cu al altor țări? Cum sînt așezate formele de relief în țara noastră în comparație cu alte țări? De cite feluri sînt munții noștri? Care sînt asemănările și deosebirile dintre cele trei ramuri ale Carpaților? Care sînt depresiunile intramontane și importanța lor economică? De cite feluri sînt dealurile din țara noastră? Ce importanță economică au? Să se compare Podișul Transilvaniei cu al Moldovei și să se arate principalele resurse minerale din aceste podișuri. Să se compare cîmpia Dunării cu cîmpia Tisei; Cum se prezintă relieful Dobrogei? Care sînt perspectivele de dezvoltare ale acestei regiuni? Să se arate principalele centre industriale și să se facă o comparație între industria țării noastre în trecut și în prezent? etc. La sfîrșitul lecției, în cele citeva minute rezervate fixării, profesorul poate trage o concluzie care în cazul exemplului de mai sus poate fi formulată astfel: „Țara noastră dispune de variate forme de relief, care dau o mare diversitate de peisaje; marii varietăți a reliefului îi corespunde o mare varietate de surse naturale, valorificate astăzi din plin, în cadrul operei de desăvîrșire a construirii socialismului în țara noastră”.

În felul acesta harta nu va indica numai denumirea munților, apelor, a podișurilor sau a vecinilor Republicii Populare Romine, ci va vorbi despre originea lor, despre bogățiile sub-solului, despre economia înfloritoare a patriei noastre opusă situației de înapoiere din trecut. Harta va ajuta pe profesor să-i poarte pe elevi în spațiu și timp prin patria lor, educîndu-le astfel sentimentele de patriotism și internaționalism proletar.

Tot ca forme de verificare se mai pot folosi dările de seamă asupra lucrărilor și excursiilor efectuate, precum și corectarea sistematică și temeinică a temelor ce se dau acasă. Atingerea scopului propus prin verificare poate fi realizat de profesor imbinînd cele mai variate forme de verificare potrivit specificului fiecărei lecții.

În toate formele de verificare a cunoștințelor de geografie accentul trebuie pus însă pe munca cu harta, pentru că așa cum arată N. N. Baranschi: „Harta nu arată, ci povestește, fiind a doua limbă a geografiei”.

Prof. ANGELA PREOTESOIU

Prof. L. RAȚIU

ÎN ÎNTREPRINDERE ȘI LA ȘCOALĂ

La secția serală a Școlii medii nr. 3 din Pitești, unde predau fizica și matematica, învață, după orele de producție, muncitori de la numeroase întreprinderi din oraș ca, de pildă, I.P.M.B., Textila „11 Iunie”, întreprinderea de morărit „Steagul roșu” ș. a.

Ca profesoară și în același timp ca dirigintă la una din clase, i-am cunoscut pe mulți dintre elevi atât la școală cât și la locul de muncă. Am putut constata cu deosebită bucurie felul cum multe dintre cunoștințele teoretice căpătate în școală se pun în practică imediat, direct în producție, în lupta pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan.

Iată-l, de pildă, pe muncitorul Gheorghe Nicoară de la I.P.M.P.B. Pitești care răspunde de întreținerea mașinilor din secția în care lucrează. Pînă în prezent, el efectua unele lucrări practice cunoscînd într-o măsură restrînsă principiile teoretice pe care se bazează acestea. Astfel, pentru a evita uzura unor piese datorită frecării, el le întreținea prin ungere repetată, cunoscînd însă în mică măsură explicația științifică a frecării, de ce fel este aceasta etc. După ce a învățat la fizică lecția „Frecarea și legile ei”, muncitorul-elev Gheorghe Nicoară, pe lângă faptul că a înțeles fenomenul fizic al frecării și legile acestuia, și-a dat seama de modalitatea transformării unui fel de frecare în altul, ale cărui efecte sînt mai puțin dăunătoare mașinilor și agregatelor. El și-a dat astfel seama mai profund de importanța operației pe care o execută în producție și care are drept consecință transformarea unei forme de frecare în alta și ce efecte negative le-ar putea avea neglijarea ungerii fiecărei mașini cu lubrefiantul cel mai indicat. Aceasta a determinat — așa cum arăta șeful secției în care lucrează acest muncitor-elev — o întărire a spiritului lui de răspundere în muncă. Muncitorul-elev Viorel Sasnișan, tot de la I.P.M.P.B., a putut determina cu ușurință după predarea lecției „Mișcarea circulară”, numărul de turații al unei piese prinse în univertalul strungului, ceea ce l-a ajutat mult la o reglare mai judicioasă a regimului de lucru.

De asemenea, elevele Constanța Ilie și Vasilica Ungureanu, mun-

citoare la „Textila 11 Iunie”, îmi mărturiseau, citva timp după predarea lecției despre pîrghii și aplicarea lor, că pe baza cunoștințelor însușite au înțeles mai bine principiile de funcționare a mașinilor la care lucrează, dîndu-și seama că războaiele de țesut nu sînt altceva decît sisteme de diferite pîrghii acționate mecanic.

Pentru ca lecțiile predate să fie cât mai puternic legate de practica producției, colectivul nostru de profesori a elaborat o serie de probleme legate de specificul majorității secțiilor în care lucrează muncitorii-elevi. În acest fel elevii devin mai interesați în rezolvarea problemelor muncii profesionale, intrucît își dau seama că cele mai multe dintre soluțiile valoroase găsite la lecțiile teoretice din școală, dau răspuns la chestiuni importante care-i preocupă în activitatea de producție.

Prof. GHEORGHITA DUMITRICA Școala medie nr. 3 din Pitești

Școala medie serală este locul în care-i putem întîlni după orele de lucru pe majoritatea tinerilor muncitori ai uzinelor „23 August” din Capitală.

F o r m a l i s m

Au început cursurile de pregătire pentru examenul de admitere în clasa a VIII-a serală. În orașul Constanța aceste cursuri se țin la Școala de opt ani nr. 11. Secția de învățămînt a sfatului popular a avut însă în vedere și posibilitatea ca, în cazul măririi numărului de cursanți, cursurile să se poată ține și la alte școli. Toate bune, numai că tocmai de acest lucru esențial — de mărirea numărului de cursanți sau, mai bine zis, de recrutarea tinerilor pentru aceste cursuri — secția de învățămînt nu s-a preocupat în suficientă măsură.

— Dar ce am fi putut face? — se întreabă nedumerit tovarășul Marcel Ionescu, adjunctul secției de învățămînt care răspunde de această problemă. Noi ne-am propus un număr de 200 și am luat măsuri pentru începerea la timp și în bune condițiuni a cursurilor.

— Și... sînteți sigur că numărul de 200 se va realiza?

— Nicî vorba.

— Cam cîți tineri s-au înscris pînă acum?

— ?!... Nu știu, nu am încă o

situație. Dar, pînă la deschiderea cursurilor (mai erau trei zile) 200 precis se va realiza.

Nu era nevoie să ne convingă și pe noi că se va realiza. Cunoșteam situația. Se înscriuseră deja 240. Așadar secția de învățămînt putea fi mulțumită; cifra de plan fusese realizată. Ba mai mult; în ziua deschiderii cursului numărul celor înscriși ajunsese la circa 400, iar cîteva zile mai tîrziu el trecuse de 500.

Dar tovarășul Marcel Ionescu nu cunoștea toate acestea și totuși era sigur că cifra de 200 se va realiza. Pe ce se baza? E limpede. Dînsul știa că cifra de 200 e o cifră formală de plan, cu mult sub posibilitățile reale. O cifră care se va realiza chiar fără a depune vreun efort! Or, chestiunea se pune nu de a îndeplini o cifră formală, ci de a desfășura o asemenea activitate, încît toți tinerii muncitori care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege să urmeze școala serală. Secțiunea de învățămînt a sfatului popular al orașului Constanța tocmai acest lu-

cru nu l-a făcut. Cifra de plan a fost depășită nu datorită străduințelor ei, ci pentru că tinerii muncitori din orașul Constanța, ca, de altfel, tinerii muncitori din întreaga țară, dovedesc din zi în zi o tot mai mare dorință de a urma școala medie serală și se îndreaptă în număr tot mai mare către ea. Cifra de plan a fost, de asemenea, depășită datorită dragostei cu care majoritatea cadrelor didactice care predau la secțiile serale au muncit pentru recrutarea și îndrumarea viitorilor elevi.

— Fiecare profesor de la secția serală — ne-a spus tovarășa Maria Vartanessian, directoare la Școala medie nr. 2, are repartizată o întreprindere. În cadrul acestei sarcini, profesorii se îngrijesc atât de cei care sînt deja elevi la școală, cât și de recrutarea noilor elevi. În vederea deschiderii cursurilor de pregătire, în ultimele săptămîni profesorii au mers mereu în întreprinderi pentru a ajuta la recrutarea tinerilor elevi.

Dar în activitatea desfășurată

de ei, profesorii au avut de înținat și greutăți. Unele comisii munceau slab și nici sprijinul profesorilor nu-l acceptau. În loc să completeze din vreme dosarele viitorilor elevi și să le trimită pe toate o dată, pe bază de tabele, la Școala medie nr. 2 unde se hotărîse a se trimite, unele comisii (ca cele de la T.C.H., Cooperativa „Prestarea”, D.R.C.N., Cooperativa „Igiena” etc.) îi trimiteau pe tineri să se înscrie singuri. Toate aceste deficiențe în munca de recrutare ar fi fost fără îndoială înlăturate dacă secția de învățămînt, cu autoritatea pe care o are, ar fi intervenit prompt ori de cîte ori era nevoie. Numai că secția de învățămînt nu-și puneă asemenea probleme.

E necesar ca, cel puțin de acum înainte, secția de învățămînt a sfatului popular al orașului Constanța să privească cu mai mult spirit de răspundere această sarcină pentru buna desfășurare a cursurilor de pregătire a viitorilor elevi de la școală.

AUREL GEORGESCU

Lucrările scrise pe primul semestru

Din felul cum s-au desfășurat lucrările scrise de limba română la clasele a IX-a, a X-a și a XI-a de la secția serală a Școlii medii „N. Bălcescu” din București distingem în primul rînd preocuparea pentru respectarea specificului de muncă din învățămîntul seral. Atît în perioada premergătoare lucrărilor scrise, cît și în cea care le-a urmat, profesoara de limba română Maria Hangiu a ținut seama de faptul că muncitorii-elevi au un timp de studiu individual redus și că baza studiului acestora o constituie activitatea desfășurată în clasă, la lecții. De aceea, înainte de ora în care urma să aibă loc lucrarea scrisă, profesoara a manifestat o deosebită preocupare pentru sistematizarea și consolidarea materialului studiat.

Pregătirea pentru lucrările scrise la limba română a început încă din primele săptămîni de școală. La sfîrșitul fiecărui capitol, cu prilejul lecțiilor de încheiere, tovarășa Hangiu a dat atenție recapitulării și sistematizării cunoștințelor acumulate de către elevi. În baza unui plan dinainte stabilit, ei reconstituiau în clasă, în lecțiile de încheiere, problemele privind un scriitor sau un ansamblu de opere, asupra aspectelor esențiale desprinse dintr-un volum mai mare de

cunoștințe în care intrau și amănunte mai puțin însemnate. Astfel, după ce a fost studiată opera lui Mihail Eminescu, elevii au recapitulat problemele privind creația poetului, raporturile dintre condițiile sociale ale epocii și creația lui, tematica operei, concepția poetului despre rolul literaturii; caracterul popular, democratic și patriotic al operei sale, contribuția lui Eminescu la dezvoltarea limbii și literaturii române. Pe baza acestui plan, muncitorii-elevi au discutat în clasă chestiunile mai importante. Așa de exemplu, în legătură cu raporturile dintre condițiile sociale ale epocii și creația artistică a poetului, discuțiile în clasă s-au oprit la faptul că epoca în care a scris și a trăit Eminescu a fost o epocă de afirmare a clasei muncitoare, de formare a monstroasei coaliții burghezo-moșierești, o epocă a luptei dintre cele două culturi reprezentate în țara noastră prin Junimea și Contemporanul, la problemele dezvoltării realismului critic la noi și la modul cum se reflectă revolta împotriva nedreptății sociale în creația poetului.

Aceste lecții de recapitulare care au avut loc de-a lungul întregului semestru, la anumite intervale de timp, au contribuit la consolidarea cunoștințelor și

prin aceea că i-a pus pe elevi în situația să repete problemele dintr-un punct de vedere nou, într-o ordine nouă. Ele au constituit o bună premiză pentru reușita lecțiilor de recapitulare destinate pregătirii lucrărilor scrise, cînd temele în care se grupa materialul studiat au avut un caracter și mai sintetic, oprindu-se numai la anumite laturi ale problemelor discutate în orele de literatură, teme formulate într-un mod foarte asemănător cu cele care aveau să constituie de fapt subiecte ale lucrărilor scrise. În orele de recapitulare în vederea lucrărilor scrise elevii au purtat discuții pe baza unor teme ca „Viața satului în opera lui Liviu Rebreanu”, „Condamnarea războiului și drama intelectualului în opera lui Cezar Petrescu și Camil Petrescu”, „Dramaturgia dintre cele două războaie mondiale”.

În ultimă analiză, lucrările scrise au rostul de a ne dezvălui nivelul general de pregătire al elevilor la sfîrșitul unei anumite etape de muncă școlară. Dar a reduce rolul lor numai la aceasta înseamnă să privim lucrările într-un chip îngust, mai ales atunci cînd este vorba de elevi care studiază în învățămîntul seral. Lucrările scrise, ca și orice altă formă de activitate în clasă pot constitui folosite cu

îndeminare, un bun mijloc de ridicare a nivelului la învățatură al elevilor. Am văzut în parte lucrul acesta din preocupările pe care le-a avut profesoara Hangiu în perioada premergătoare lucrărilor scrise. Dar munca desfășurată în această direcție nu se încheie o dată cu momentul în care au fost date lucrările scrise.

Ora în care profesorul restituie lucrările scrise, în care poate comenta cu elevii calitățile și defectele caracteristice lucrărilor lor, reprezintă de asemenea un bun prilej de a consolida cunoștințele elevilor, de a înlătura unele lacune din pregătirea lor, de a clarifica unele probleme care au fost confuz însușite.

Înțelegînd lucrul acesta, profesoara Maria Hangiu a grupat lucrările scrise pe mai multe categorii, după calitatea lor. Apoi, în clasă, a caracterizat fiecare din grupele respective. Astfel, la o clasă a XI-a la care subiectul lucrării scrise a fost „Condamnarea războiului și drama intelectualului în opera lui Camil Petrescu și Cezar Petrescu” discuția a început prin caracterizarea lucrărilor bune. Profesoara a arătat că elevii ale căror lucrări au obținut note foarte bune au reușit să selecteze cu pricepere din operele celor doi scriitori azi material folosit și

acele idei care reușesc să ilustreze în modul cel mai convingător problemele ridicate de temă. Comparînd aceste lucrări cu altele mai puțin reușite ea a subliniat că unii elevi s-au oprit la amănunte nesemnificative, aflate în afara subiectului și care i-au împiedicat, de fapt, să dezvoltate ideile impuse de temă. Astfel, vorbind despre „Ultima noapte de dragoste, prima noapte de război” ei s-au referit la unele amănunte din prima parte a romanului, ceea ce i-a oprit de fapt să expună elementele principale pentru a caracteriza drama lui Ștefan Gheorghidiu. Mai departe, după ce a epuizat discutarea greșelilor de conținut, profesoara s-a oprit la deficiențele privind tehnica compoziției, greșeli de ordin stilistic și gramatical. Bineînțeles, observațiile nu au avut un caracter expozițiv. În formularea lor, în corectarea greșelilor, profesoara a antrenat într-o largă măsură pe muncitorii-elevi. Din aceste discuții ei au văzut cum trebuia făcută o lucrare bună, care au fost principalele lor greșeli.

Modul cum s-au desfășurat aceste lucrări scrise ne îndreptățește să afirmăm că ele au contribuit la pregătirea mai bună a muncitorilor-elevi.

VICTOR OCTAVIAN

Sarcini actuale ale muncii metodice

Principala acțiune care stă în această perioadă în atenția cabinetelor metodice pentru învățământul profesional și tehnic este îmbunătățirea sprijinului dat cadrelor didactice pentru ridicarea continuă a măiestriei lor profesionale. În acest scop, încă în cursul anului trecut au fost alcătuite programele pentru examenele de grade, au fost elaborate tematicile pentru lucrările de gradul II, s-au efectuat inspecțiile speciale și au fost organizate cursurile de pregătire și examenele.

Totuși, activitatea pe acest tărâm a avut o seamă de deficiențe, pentru lichidarea cărora ne-am orientat acum principalele forțe. Cercușii pedagogici pentru învățământul profesional și tehnic și conducătorii de școli le revine sarcina permanentă să mobilizeze cadrele didactice la examenele de grad, care constituie mijloacele de perfecționare a muncii didactice. Pe această linie s-a efectuat o analiză a cauzelor pentru care profesorii s-au prezentat într-un număr insuficient la sesiunile de examen desfășurate până acum. S-a constatat că una din cauzele principale ale acestei deficiențe rezidă în faptul că programele pentru examene au fost alcătuite nediferențiat pentru definitiv și gradul II, ceea ce a creat greutatea candidaților. Cabinetele metodice lucrează în momentul de față, împreună cu departamentele tutelare de școli, la îmbunătățirea programelor pentru examenele de definitiv și la elaborarea de programe speciale pentru gradul II, care se vor da candidaților în cursul lunii februarie.

Vor fi, de asemenea, îmbunătățite tematicile lucrărilor pentru gradul II, iar candidații vor fi sprijiniți să-și aleagă lucrările cele mai importante și în domeniul cărora au acumulat experiența cea mai bogată.

În colaborare cu ministerele și instituțiile centrale, s-a alcătuit un grafic special care să asigure efectuarea inspecțiilor din țară, astfel ca ele să nu se aglomereze în perioade de vîrf la sfîrșitul anului școlar.

Desfășurarea cursurilor de pregătire și a examenelor pentru acordarea gradelor didactice în învățământul profesional și tehnic va avea loc în luna august 1962. Lucrările metodice didactice pentru gradul II urmează să fie prezentate ministerelor și unităților centrale de resort până la 1 iunie a.c. În toată această perioadă, cadrele didactice care se prezintă la examenele de grade vor fi sprijinite mai efectiv de către cercușii pedagogici. Acestea au și fost îndrumate asupra felului cum să organizeze consultațiile colective în acest scop.

O altă problemă care preocupă în mod deosebit cabinetele metodice este schimbul de experiență în vederea generalizării experienței cadrelor didactice fruntașe. Astfel, la sfîrșitul lunii martie a.c. se organizează la București o sesiune de lecturi pedagogice pentru cadrele

didactice care lucrează în școlile din sectoarele comerț, finanțe, cooperatie, prevederi sociale, economie forestieră, industrie ușoară și industrie alimentară. Un număr însemnat de cadre didactice din aceste școli au elaborat lucrări în care tratează cele mai importante probleme actuale ale învățământului profesional și tehnic, în special în legătură cu educația comunistă a elevilor și cu instruirea lor practică.

Pînă la sfîrșitul actualului an școlar cabinetele metodice din București și Cluj, în colaborare cu ministerele, instituțiile centrale și sfaturile populare, au luat măsuri pentru organizarea unor schimburi de experiență între școlile din diferite ramuri de activitate — metalurgie și construcții de mașini, industria petrolului și chimiei, prevederi sociale, industria alimentară, confecții etc. Aceste schimburi de experiență vor cuprinde lecții deschise, referate, vizite în întreprinderi etc., care vor permite aprecierea multilaterală și preluarea creațiilor a rezultatelor pozitive obținute în activitatea instructiv-educativă de către școlile organizatoare.

O preocupare permanentă a cabinetelor metodice o constituie și elaborarea de îndrumătoare metodice pentru anumite specialități, care să ajute cadrele didactice și în special maistrii-instrucții la îmbunătățirea predării. Sînt în curs de elaborare, de către colective de specialiști, îndrumătoare metodice pentru instruirea practică și tehnologia meseriei în sectoarele mecanizarea agriculturii, confecții pentru femei și copii, dulgherie, zidărie, instalații electrice, desen tehnic, comerț etc., care vor constitui un prețios sprijin pentru cadrele didactice respective. Sîntem hotărîți să acordăm o atenție din ce în ce mai mare elaborării acestor îndrumătoare pentru a cuprinde în munca de îndrumare metodică cit mai multe meserii. Aceasta cu atît mai mult cu cît necesitatea metodicilor s-a evidențiat din nou, cu ocazia examenelor de grade didactice, cînd din pricina lipsei unor astfel de lucrări, candidații au avut serioase greutăți în pregătirea la disciplina „metodica specialității”.

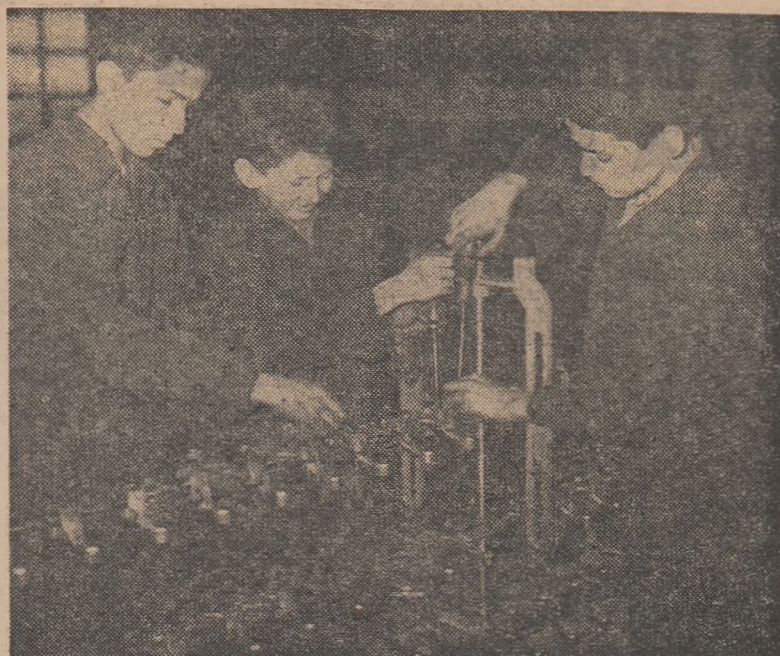
Desigur sarcina de prim ordin a cabinetelor metodice pentru învățământul profesional și tehnic, ca și a tuturor organelor de învățămînt, continuă să rămînă îmbunătățirea conținutului procesului de învățămînt. În acest domeniu cabinetele metodice, cu ajutorul colectivelor de specialiști, vor analiza programele școlare, în special cele de cultură generală și de cultură tehnică generală — matematica, fizica tehnică, desenul tehnic, tehnologia materialelor — făcînd propuneri pentru îmbunătățirea lor.

De asemenea, în cadrul acțiunii întreprinse de M.I.C. prin Consiliul Superior al Școlilor pentru recenzarea manualelor după apariție, în vederea îmbunătățirii la viitoarele ediții, cabinetele metodice vor analiza un număr de titluri pentru în-

vățămîntul profesional, ca de pildă, matematica, tehnologia materialelor, desenul tehnic, lăcătușăria, manualul zidarului etc.

Adîncirea conținutului muncii metodice în învățămîntul profesional și tehnic, pornind de la nivelul organelor centrale de îndrumare și control și pînă la comisiile metodice din fiecare școală, perfecționarea metodelor de predare sînt factori determinanți în pregătirea viitorilor muncitori și tehnicieni. De aceea, atenția noastră trebuie să se concentreze pe viitor mai puternic către rezolvarea celor mai însemnate și mai actuale sarcini din acest domeniu.

Ing. EDUARD CUPFER
directorul Cabinetului
metodic pentru învățămîntul
profesional și tehnic din
București

Ucenicilor fabricii „Unirea” din Cluj li se pot încredința acum lucrări dintre cele mai complicate. Iată un grup de tineri efectuînd montarea unei mașini de filat

Probleme ale predării psihologiei

Inițierea elevilor-maistri în problemele de psihologie și pedagogie are un rol deosebit în pregătirea acestora pentru sarcinile de conducere ale sectoarelor de producție, căci cunoscînd fenomenele psihice și implicațiile lor în munca de educație, maistrii pot contribui la temeinica instruire și educare a tinerii generații de muncitori. Aceste considerații justifică introducerea în planul de învățămînt al școlilor tehnice de maistri-agricoli, începînd cu anul școlar 1960/61, a studiului noțiunilor de psihologie și pedagogie.

Am constatat, după mai bine de un an de predare, că elevii anului III ai școlii tehnice de maistri-agricoli își însușesc destul de greu noțiunile de psihologie și pedagogie, care au o pronunțată notă de abstractizare și o terminologie specifică. Socotesc că programa școlară actuală nediferențiată în funcție de sectoarele pentru care pregătesc cadre școlile tehnice de maistri, este una din cauzele acestor greutăți.

Pentru ca noțiunile de psihologie și pedagogie să fie însușite conștient și activ și să fie utile elevilor-maistri, m-am străduit să desprind metodele și procedeele de predare cele mai adecvate în funcție de specificul predării acestui obiect în școlile tehnice agricole. Astfel, pentru evitarea memorării mecanice a noțiunilor de psihologie — care prezintă mai multe dificultăți — am căutat să leg cunoștințele preluate de viață, de experiența elevilor, în vederea unei participări dinamice, interesante, a acestora la lecții. În acest scop am siste-

matizat întregul material de psihologie pe linia gnozeologiei marxist-leniniste, grupînd procesele psihice potrivit celor trei trepte ale cunoașterii. Această grupare (senzația, percepția și atenția — ca elemente ale cunoașterii sensoriale; memoria, gîndirea și imaginația — ca elemente necesare pentru cunoașterea abstractă; procesele afective, acțiunile voluntare și deprinderile — ca elemente indispensabile pentru activitatea practică) a permis elevilor să sesizeze esența fenomenelor psihice, să înțeleagă rostul lor în activitatea de cunoaștere a realității obiective, în vederea transformării acesteia cu mijloacele tot mai perfecționate pe care ni le pune la dispoziție știința și tehnica.

O altă metodă folosită consecvent în lecție a fost stabilirea legăturilor dialectice de interdependență între diferitele procese psihice. Atunci cînd am predat percepția am subliniat, de pildă, rolul atenției ca fenomen psihic necesar pentru efectuarea unor temeinice observații, apoi la predarea lecției despre memorie am arătat rolul atenției pentru educarea memorării logice și în sfîrșit — la predarea lecției despre gîndire — rolul atenției pentru înțelegerea operațiilor de analiză și de sinteză. De asemenea, am stabilit rolul activității de selecție în formarea unor percepții clare, pentru înțelegerea fenomenului atenției și în explicarea operațiilor de abstractizare și generalizare etc.

Stabilirea acestor legături a stimulat gîndirea elevilor și i-a ajutat să înțeleagă dinamica și varietatea proceselor psihice. O astfel de tratare a problemelor de psihologie solicită ca, în cadrul expunerii, folosită în predare, accentul să cadă pe înfățișarea plastică, sugestivă a cauzurilor, pe utilizarea întrebărilor care să ceară cît mai frecvent din partea elevilor un răspuns exprimat, sau care să le furnizeze cheia soluționării unei probleme. Legat de aceasta fac referiri frecvente la experiența în munca lor școlară, dar mai ales la cea practică de producție, în specialitate, respectiv în viticultură și vinificație. Bunăoară, pentru clarificarea noțiunilor despre senzații și dezvoltarea sensibilității, edificatoare a fost referirea la degustarea vinurilor, care urmărește sesizarea culorii, a aromei, a gustului, a tăriei etc. De asemenea, am folosit eficient observațiile făcute de elevi la stația meteorologică sau pe cîmpurile experimentale, pentru relie-

farea condițiilor unei bune observații. Din astfel de exemple, elevii-maistri s-au convins că

psihologia nu este o știință ruptă de practica muncii lor.

Un alt procedeu pe care l-am utilizat în vederea participării active a elevilor la lecții a fost îndemnul spre autoobservare, spre aprecierea critică a manifestărilor psihice proprii.

În predarea unor teme de psihologie, am stăruit adeseori asupra caracterului util al studierii acestei discipline. Așa, de exemplu, în legătură cu predarea temelor „Memoria” și „Gîndirea” am insistat asupra indicațiilor privind desfășurarea studiului individual. Pe lîngă prezentarea procedeelelor utilizate în sprijinul memorării logice, am insistat asupra procedeelelor de studiere a bibliografiei, în special cu caracter ideologic și tehnic, asupra întocmirii conspectelor și a schemelor rezumative, a folosirii manualului și a caietului de notițe etc. Elevii au apreciat aceste indicații ca pe o măsură de utilitate imediată și faptul s-a resimțit în bună măsură în organizarea mai judicioasă a studiului individual, respectiv în ridicarea calității muncii lor la toate disciplinele.

Pentru schițarea unei priviri de ansamblu asupra materialului, în tot timpul predării, dar mai ales în lecțiile introductive și în cele de recapitulare, am căutat să deschid în fața elevilor o perspectivă amplă. Am stabilit legătura logică internă a cursului de pedagogie, pornind mai întîi de la cunoștințele elevilor-maistri despre procesele psihice, intuite din experiența lor de viață, subliniind apoi necesitatea studierii și interpretării fenomenelor psihice pentru înțelegerea cunoștințelor de pedagogie, respectiv pentru aplicarea lor în munca de instruire și educare a ucenicilor și muncitorilor.

Am arătat, de asemenea, că însușirea temeinică a cunoștințelor de psihologie le va permite viitorilor maistri să se cunoască mai bine pe ei înșiși și pe muncitorii pe care îi conduc, ajutîndu-i în munca de ridicare a calificării profesionale a acestora. La educarea lor, dîndu-le posibilitatea să găsească mijloacele pentru antrenarea oit mai deplină în muncă a cadrelor pe care le conduc și la stimularea activității creatoare a acestora. Această nouă perspectivă, care aduce o îmbinare a elementelor subiective cu elemente ale practicii sociale, a constituit și constituie un stimulent permanent în vederea participării conștiente și active a elevilor-maistri la lecțiile de psihologie și pedagogie.

Prof. ROMULUS ȘICLOVAN
Centrul școlar agricol Miniș,
regiunea Lipova

Alături de colectivști

În cuvîntarea rostită cu ocazia încheierii lucrărilor Consfătuirii pe țară a tîranilor colectivști, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej sublinia ca o sarcină de mare răspundere a cadrelor didactice din agricultură o constituie pregătirea unor muncitori și tehnicieni la nivelul cerințelor unei agriculturi multilateral dezvoltate bazată pe tehnica mecanizată și să sprijine oit mai mult întărirea economico-organizatorică a sectorului socialist al agriculturii.

Profesorii de la școala noastră — Centrul școlar agricol din Dumbrăveni — tîn o strînsă legătură cu gospodăriile agricole colective din împrejurimi pentru îndrumarea lor tehnică și organizatorică. Bunăoară profesorii de specialitate au dat ajutor gospodăriilor agricole colective Armeniș și Sîntioana, raionul Sighișoara, la întoc-

mirea planurilor de măsuri în vederea obținerii în anul 1962 a unei producții de 5.000 kg. porumb boabe la hectar. În luna decembrie 1961 — ianuarie 1962 profesorii noștri au fost repartizați în diferite gospodării colective pentru a le ajuta la întocmirea dărilor de seamă și a planurilor de producție pe anul 1962. De pildă, profesorul Eugen Metea a lucrat la G.A.C. Ormeniș, tov. Ioan Radu la G.A.C. Sîntioana, tov. Petruș Nicodim la G.A.C. Domala, tov. Gertrude Tusak la întovărășirea agricolă Iernea și tov. Georgeta Suci la întovărășirea din Dumbrăveni. De asemenea profesorii școlii desfășoară o intensă activitate de lectori la cercurile agrozootehnice.

Legătura permanentă a cadrelor noastre didactice cu gospodăriile colective a constituit, alături de o contribuție la îmbunătățirea muncii în gospodăriile agricole colective, un sprijin efectiv în ridicarea nivelului lecțiilor pe care aceștia le predau.

La „Fitotehnie” bunăoară, ei folosesc în predare exemplele cunoscute din gospodării privind metodele agrotehnice aplicate la plantele de cultură și rezultatele obținute, la „Zootehnie” se pune un accent deosebit pe rasele de animale care se cresc în gospodăriile apropiate, pe metodele de creștere utilizate etc., iar la „Organizarea întreprinderilor agricole socialiste” se dau exemple privind structura organizatorică a acelorasi gospodării — felul cum este organizată munca, repartizarea veniturilor etc.

Toate acestea ilustrează faptul că, prin ajutorul dat gospodăriilor agricole colective, cadrele didactice din sectorul agricol contribuie la întărirea economico-organizatorică a acestor gospodării, iar pe de altă parte, prin legătura permanentă cu producția, calitatea învățămîntului crește din ce în ce mai mult.

Ing. IOAN RADU
Centrul școlar agricol
Dumbrăveni, raionul
Sighișoara, regiunea Brașov

„Ce știm despre gospodăria noastră colectivă“

— Toată clasa-i spune „agronomul”. Și pe bună dreptate.

Petre Maramon cunoaște gospodăria colectivă din comună, problemele agrotehnice mai bine ca oricare elev din clasă. Știe cu precizie soiurile de grâu și de alte cereale pe care le seamănă gospodăria, cât obține într-un an la hectar, câte animale sînt în gospodărie și cum sînt ele hrănite. La multe lucruri știe să-și răspundă Petre. Toate acestea le-a învățat de la tatăl său, de la țărani colectivști, în vizitele dese pe care Petre le face în timpul liber la gospodăria colectivă. Merge acolo, se uită, ascultă, și pe urmă entuziasmat vine la școală și le povestește colegilor săi.

— Ce vrei să te faci tu, Petre?

— Brigadier în gospodărie, așa ca tata — răspunde el mândru, cînd îl întreabă cineva.

Și răspunsul acesta este invariabil. Din clasa I-a (acum este într-a V-a), Petre s-a hotărît să se facă brigadier.

Intr-o dimineață, însoțit de diriginte, elevii clasei a V-a „B” de la Școala de 8 ani nr. 2 au venit în vizită la gospodăria agricolă colectivă „Octombrie Roșu” din Fetești. Prilej de mare bucurie, nu numai pentru Petre, ci și pentru fiecare elev din clasă. De fapt, vizita aceasta era făcută cu scop precis. (Pînă atunci, elevii clasei mai fuseseră la gospodărie, cu instructorul de detașament, cu tovarășa profesoară de științe naturale, dar fără să se oprească prea mult pe la fiecare sector).

La prima oră de dirigen-

ție aveau să discute o temă care interesa întregul colectiv al clasei: „Ce știm despre gospodăria noastră colectivă”. Pentru a se putea documenta cît mai bine, tovarășul diriginte Ion Păun, a împărțit clasa în colective, în „brigăzi” cum au denumit elevii aceste colective. O brigadă — condusă firește de Petre Maramon — a fost repartizată la secția cornute, altă brigadă, condusă de Nicoleta Crăciun, la păsări, o alta la sediul gospodăriei unde să se intereseze cum au fost retribuiți în toamna aceasta țărani colectivști.

De cum au ajuns la gospodărie, „brigăzile” au pornit cu interes și rivă la treabă. În fiecare secție inginerul, brigadierii, țărani colectivști le dădeau explicații amănunțite, le demonstrau practic diverse procedee de muncă. Copiii erau numai ochi și urechi. Cei mai mulți notau pe carnete. Apoi, au urmat întrebările. Nenumărate întrebări. Fiecare elev dorea să știe cît mai multe despre sectorul respectiv, despre întreaga gospodărie, despre munca țărănilor colectivști — părinții, surorile și frații lor mai mari. Era emoționant să-i privești, să-i ascuți. Cît interes, cît respect și dragoste manifestau pentru gospodăria colectivă, pentru munca țărănilor colectivști, pentru realizările gospodăriei!

În vizita aceasta elevii au învățat o mulțime de lucruri folositoare, prețioase. Din ce-au văzut și-au auzit, au înțeles mai bine că toată munca, eforturile țărănilor colectivști sînt făcute cu scopul de a le asigura lor o viață fericită și îmbelșugată.

MONICA VERDEȘ

Un sprijin de nadejde al școlii în desfașurarea muncii educative

Formarea unor cetățeni constructori activi și entuziaști ai socialismului și comunismului, cu o concepție înaintată despre viață, despre îndatoririle sociale — acesta este felul principal pus de către partid în fața școlii de cultură generală. Întreaga activitate instructiv-educativă desfășurată cu elevii urmărește, de aceea, nu numai înzestrarea lor cu un sistem de cunoștințe, priceperi și deprinderi, ci și educarea lor comunistă — sădirea cu dragoste și grijă părintească în conștiința acestora, a dragostei nemărginite față de patrie și poporul muncitor, a năzuinței de a fi cît mai folositori societății, a idealurilor nobile ale comunismului.

În sprijinul realizării acestui obiectiv fundamental vin multiplele activități cu caracter educativ ce se organizează pentru elevi. Activitatea educativă politică și obștească a elevilor desfășurată în cadrul organizațiilor U.T.M. și de pionieri are un aport considerabil la înfăptuirea sarcinilor politico-educative ale școlii. Roadele bune ale acestor activități sînt asigurate de colaborarea strînsă între pedagogi și organizațiile U.T.M. și de pionieri. Organizațiile de tineret își aduc contribuția la activitățile inițiate de școală și în același timp inițiază o serie de acțiuni proprii pe linia preocupărilor generale ale școlii respective.

Unul dintre obiectivele cele mai de seamă ale muncii noastre a fost și este îmbunătățirea continuă a calității învățămîntului, a muncii de educație politică și ideologică a elevilor. Fără îndoială că la aceasta contribuie în primul rînd calitatea procesului de învățămînt, conținutul ideologic și politic al lecțiilor, orele educative și acțiunile organizate de diriginți. Dar nu se poate vorbi de munca de educație politico-ideologică a elevilor, de rezultatele acestei munci fără a arăta și contribuția, aportul in-

semnat pe care l-au adus și îl aduc organizațiile U.T.M. și de pionieri din școală. În cursul trimestrului I s-a redus simțitor numărul elevilor care absentau nemotivat și al celor ce nu se pregăteau temeinic. Pentru a ajunge la acest rezultat s-a desfășurat atît de către cadrele didactice cît și de organizațiile U.T.M. și de pionieri, o vie muncă de mobilizare a elevilor la învățătură. Au fost constituite grupuri de utemiști și pionieri care, împreună cu diriginții, au vizitat la domiciliu pe elevii absenți și pe cei slabi la învățătură pentru a constata dacă respectă regimul indicat de școală, dacă își pregătesc lecțiile în orele stabilite pentru studiu și felul cum se pregătesc. Pe primul trimestru organizațiile U.T.M. și de pionieri au inițiat ca acțiuni proprii tot pe linia învățării, consfătuiri cu fruntași la învățătură cu tema „Ajută-ți tovarășii să pășească cu tine în primele rînduri” sau concursuri „pentru caietul cel mai îngrijit” și altele. Disciplina a fost discutată în cadrul organizațiilor U.T.M., luîndu-se și măsuri pentru îmbunătățirea ei. Școala a primit și primește un ajutor de preț din partea organizației U.T.M. și de pionieri și în ceea ce privește colaborarea pentru educarea la elevi a unei atitudini înaintate față de muncă. Gazetele de perete, posturile U.T.M.-iste de control au organizat raiduri la fabrica de ciment Bicz unde-și desfășoară practica în producție elevii școlii, în care au arătat cum se comportă aceștia în cadrul orelor de producție, cum își însușesc ceea ce li se explică. S-au organizat, de asemenea, numeroase întîlniri între muncitori și elevi, acțiuni culturale comune (Joi ale tineretului, concursuri „Cine știe câștigă”, competiții sportive). În cadrul unor adunări generale U.T.M., s-au dezbătut referate pe teme ca de pildă „Cum își îndeplinesc utemiștii și elevii clasei noastre sarcinile la locul de producție”.

Un loc important în desfășurarea muncii politico-educative printre elevi îl ocupă acele acțiuni organizate în comun de către școală și organizațiile U.T.M. și de pionieri care urmăresc educarea dragostei față de școală, față de tradițiile sale, față de orașul și țîntul natal. Concursul cu tema „Contribuția oamenilor muncii la înflorirea patriei” și alte acțiuni asemănătoare, aduc o contribuție prețioasă la educarea patriotică a elevilor. De asemenea, programele brigăzii artistice de agitație a școlii, concursurile echipelor de teatru, sprijinirea ansamblului școlii de către comitetul U.T.M., cupa sportivă a școlii, pot întregi tabloul muncii educative desfășurate de școală în co-

laborare cu organizațiile U.T.M. și de pionieri în rîndurile elevilor

Cît privește acțiunile proprii, importantă a fost contribuția organizațiilor U.T.M. și de pionieri pentru pătrunderea ziarelor în rîndul școlărilor, munca desfășurată în vederea valorificării depline a conținutului acestor publicații, a lecturii elevilor. Astfel a fost și continuă să fie editat în școală de către organizația U.T.M. un colț al presei la care se afișează zilnic articole din ziare, recomandări privind lectura unor materiale. Gazeta de perete a școlii și gazetele pe clase oglindesc de asemenea în numerele lor unele evenimente mai de seamă. Forma de activitate care contribuie însă în cea mai mare măsură la însușirea cunoștințelor politice ale elevilor o constituie informarea politică. Informările politice se țin în școala noastră săptămînal cuprînzînd teme variate. Astfel, la clasele VIII—XI se expun anumite teme de politică internă și internațională (planul de stat pe anul 1962 și principalele sale obiective; consfătuirea pe țară a colectivștilor; problema germană; Cuba pe frontul revoluției etc.) iar în clasele mici teme corespunzătoare vârstei acestor elevi (viața copiilor în țările capitaliste, schimbări petrecute în înfățișarea regiunii noastre în anii regimului democrat-popular etc.).

Învățămîntul politic, adunările generale U.T.M., adunările tematice, pionierești, munca de folos patriotic, acțiunile culturale-artistice și alte inițiativă din cadrul organizațiilor U.T.M. și de pionieri completează acest program de educație. Astfel, în cursul trimestrului I detașamentele de pionieri din școala noastră au ținut un ciclu de adunări cu teme ca: „Frumoasă ești patria mea”, „Realizări ale regimului democrat-popular în raionul și regiunea noastră” care au contribuit la educarea patriotică a pionierilor și școlărilor. Pentru buna desfășurare a activităților proprii inițiate de organizațiile U.T.M. și de pionieri cadrele didactice își dau sprijinul și sfatul lor prețios.

Se desprinde din cele arătate mai sus, că există numeroase și variate forme de activități care contribuie la educarea elevilor. De modul cum școala și organizația U.T.M. colaborează împreună depinde în cea mai mare măsură succesul, eficacitatea acestor acțiuni.

Cu sprijinul permanent al organizației de partid din școală, sîntem încredințați că mergînd pe linia acestei colaborări vom obține rezultate din ce în ce mai bune.

Prof. VIRGIL RADULIAN
directorul Școlii medii din Bicz

Sugestii la programa învățămîntului preșcolar

Proiectul de programă pentru învățămîntul preșcolar a stîrnit un viu interes în rîndurile învățătorilor. Și este firesc să fie așa. Învățătorii vîd nemijlocit eficiența muncii din grădinițele pentru copii, pot aprecia cu competență bagajul de cunoștințe cu care copiii vin la școală, lacunele din pregătirea lor și ca atare pot face propuneri valoroase.

În general, scrisorile sosite de la învățători pe această temă apreciază oportunitatea unei asemenea programe, valoarea educativă a prevederilor cuprinse în ea. Programa — arată ei — mai poate fi însă îmbunătățită. În acest scop învățătorul I. Ungureanu sesizează că în partea din programă care se referă la activitățile de desen, lipsește înnegrirea cu creionul a unui cerculeț, înnegrirea punctului și a unor figuri de dimensiuni mici — prin mișcări circulare de la dreapta spre stînga — sus și jos, în sensul scrierii. Prin această activitate, recomandată de metodologie se obțin două rezultate importante: dezvoltarea mușchilor mici la mîna dreaptă, mușchi care mai tîrziu execută scrierea; de asemenea, ajută la formarea unui anumit stereotip dinamic necesar la scriere.

În programa definitivă — ne scrie corespondentul — acest lucru ar trebui prevăzută la toate categoriile de vîrstă preșcolară.

Includerea în desenul decorativ a elementelor pregătitoare pentru scris, nu este de natură să ducă la dezvoltarea optimă a deprinderilor respective cerute

derii de a desena elementele pregătitoare scrisului este o activitate prea importantă ca să fie expeditată în desenul decorativ. Pe de o parte, pentru marea sa importanță în pregătirea specială pentru școală a preșcolarului, iar pe de altă parte, pentru că activitatea pregătitoare pentru scris are caracteristici obiective și metodologice diametral opuse desenului decorativ. Relevăm doar un amănunt. Desenul decorativ se execută din elemente dinainte însușite, în timp ce la desenaerea elementelor pregătitoare pentru scris nu poate fi vorba despre aceasta.

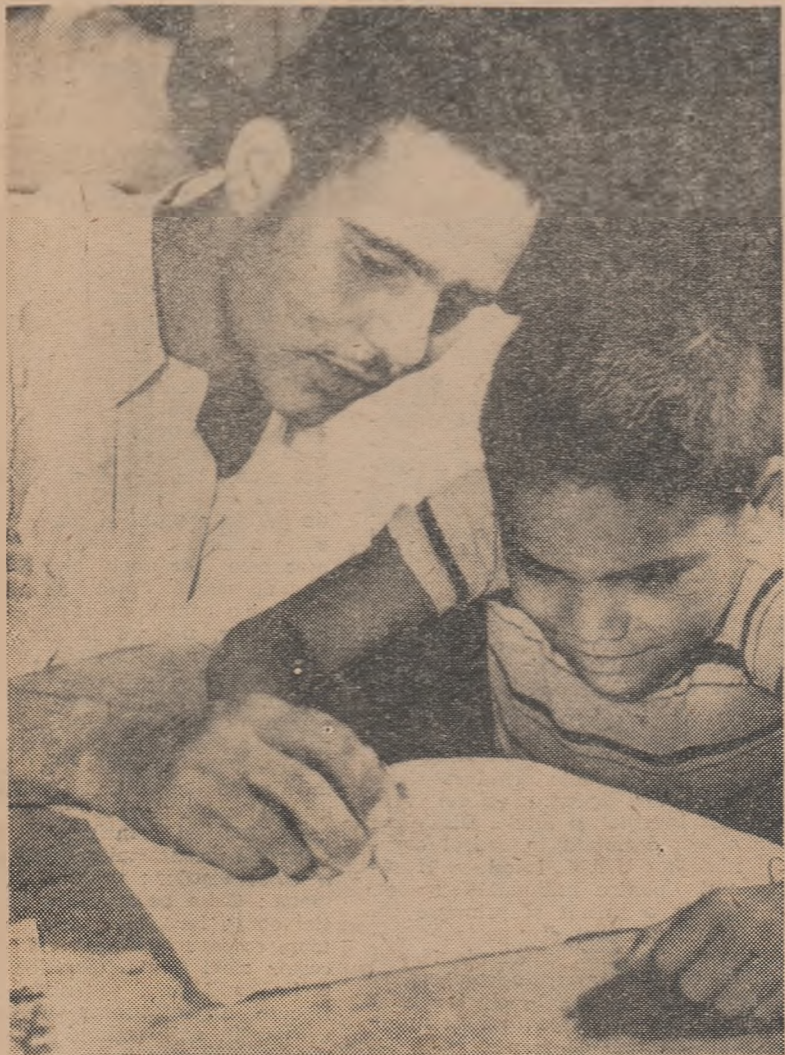
Avînd în vedere studiul pregătitor complex al etapei preșcolare și faptul că a fi pregătit pentru etapa școlară înseamnă a fi pregătit pentru însușirea fiecărui obiect din învățămînt în parte, propun ca această problemă să fie tratată în mod separat care eventual să fie numită însușirea elementelor grafice. Desigur, din punct de vedere metodologic aceasta are afinitate cu desenul (nu cu desenul decorativ), întrucît străbate aceleași trepte — întuirea obiectului concret (ghem, baston, ou, lingura de supă ș.a.) și desenaerea lui (în ore de desen) — dar merge departe, în orele de scriere, cînd din desenul obiectului se extrage elementul grafic respectiv a cărei scriere urmează să se învețe după o metodă specială.

În legătură cu cele de mai sus, învățătorul I. Ungureanu propune ca în programa defini-

baza intuiției și desenării unor obiecte din mediul apropiat copiilor cum ar fi: ghemul desfășurat în bucle, bastonul, oul, cîrligul măcelarului, al undiței, lingura de servit supă ș.a.

În ce privește „numărutul și socotitul” programa dă cîteva indicații — la pagina 142 al. 2 și 27, pentru grupa de 5—6 ani și la pag. 148 al. 7 și 22 pentru grupa de 6—7 ani — de raportarea numărului la cantitatea respectivă. Acestea, apreciază corespondentul nostru, ni se par insuficiente față de importanța cunoașterii numerelor și formarea a reprezentărilor numerice la nivelul vârstei preșcolare: indicația de raportare a numărului la cantitatea respectivă nu este explicată în proiectul de programă și rămîne confuză. Poate fi vorba de numărul ca expresie verbală a unei cantități concrete, sau poate fi vorba de numărul ca expresie abstractă — cifra. Aici este nevoie de o clarificare. Probabil că nu e vorba de cifre fiindcă acestea reprezintă noțiuni abstracte care depășesc puterea de înțelegere și sarcinile vârstei preșcolare. Numerația concretă, perceperea concretă, multiplă, a grupelor numerice 1—10 care include și operații aritmetice concrete — fără definiții, fără cifre etc. cu probleme simple — sînt corespunzătoare vârstei preșcolare după toate datele psihologiei moderne a copilului. Acestea însă trebuie cuprinse în programă cît se poate mai amănunțit și mai explicit, pentru a se veni și în fo-

Pentru ca neștiința de carte să dispară, zeci de mii de tineri cubanezi muncesc cu elan patriotic

O formă eficientă de însușire a experienței înaintate

Practica sugerează numeroase forme de extindere a experienței înaintate, de perfecționare și de ridicare a nivelului profesional al profesorilor. Una dintre aceste forme — relativ nouă, dar de o deosebită eficiență — sînt așa-numitele școli ale experienței pedagogice înaintate, care iau ființă din inițiativa consiliilor pedagogice sau a organizațiilor sindicale din școli. Responsabilitatea lor este încredințată unor profesori bine pregătiți, cu o bogată experiență și o înaltă măiestrie pedagogică. Aceștia au sarcina de a transmite cunoștințele și metodele lor de muncă colegilor, de a-i ajuta practic să rezolve diferite probleme instructiv-educative. Scopul școlilor experienței pedagogice înaintate este, așadar, înarmarea profesorilor cu sistemul muncii profesorilor frunțași.

Aceste școli se organizează pentru profesorii de la una sau mai multe unități de învățămînt. Ele se pot înființa și la nivelul raionului sau regiunii. Activitatea în școlile experienței pedagogice se planifică de obicei pentru un an școlar, totalizînd 16-18 ședințe, cam o dată pe lună, de 2-4 ore. Planificările prevăd întocmirea de către profesorii înscriși a planurilor calendaristice și de lecție, efectuarea de lucrări practice la disciplina pe care o predau, asistarea la lecțiile conducătorului școlii, și

a acestuia la lecțiile ținute de ei, verificarea împreună cu profesorul conducător și notarea caietelor elevilor etc. În planul fiecărei școli se prevăd teme și probleme dictate de anumite condiții, ca de exemplu, de particularitățile și măiestria pedagogică a conducătorului, de nivelul calificării și greutatea profesorilor de care se ocupă el. De aceea, în unele școli se pune accentul bunăoară pe înarmarea profesorilor cu metodică lucrărilor practice și a organizării muncii în afara clasei. În altele se acordă atenție căilor de ridicare a eficacității lecției sau metodicii rezolvării problemelor și exercițiilor.

Planificarea muncii în școlile raionale și regionale are un anumit specific. Datorită imposibilității conducătorului școlii de a comunica zilnic cu profesorii înscriși este necesar ca fiecare activitate să fie completă, astfel încît să asigure atît asimilarea cunoștințelor teoretice privitoare la tema respectivă, cît și însușirea experienței conducătorului.

Formele și metodele de muncă în școlile experienței pedagogice înaintate sînt foarte variate. De obicei ele se bazează pe activitatea conducătorului școlii în funcție de posibilitățile de care dispune acesta, de conținutul și scopurile activităților propuse, de particularitățile profesorilor înscriși. Bineînțeles, munca în școlile experienței pedagogice înaintate poate obține efectul dorit numai în cazul cînd studierea experienței se bazează pe înțelegerea profundă și asimilarea ei creatoare. Impunerea unei metode care nu a trecut prin conștiința profesorului și nu s-a transformat într-o convingere a sa, reprezintă o greșeală în munca metodică.

Profesoara P. M. Kutarenko care conduce o școală a experienței pedagogice înaintate la desen tehnic în orașul Krasnii Luci, lucrează diferențiat cu fiecare profesor înscriș. Cu unii angajează discuții, pe alții îi invită la lecțiile sale, la ceilalți asistă ea sau le dă să studieze caietele și lucrările de control ale elevilor, planurile sale. Profesoara V. P. Radomskaia, care conduce școala experienței pedagogice înaintate de limbă și literatură rusă din orașul Lugansk, îi antrenează pe profesorii tineri în activitatea pedagogică de zi cu zi: stabilește anumite ore cînd toți, în frunte cu ea, se pregătesc pentru predarea lecției curente, aleg textele pentru lucrările de control, comentează probleme pedagogice dificile ce se ivesc în munca fiecăruia. Profesoara de matematică N. K. Voinova, de la școala experienței pedagogice înaintate din orașul Kadievka a propus unuia din profesorii de care se ocupă, să țină cîteva lecții în prezența ei. Profesoara a avut astfel posibilitatea să-i demonstreze colegului său că nivelul scăzut al cunoștințelor elevilor lui se datorează sistemului defectuos de predare și nu altor cauze. În același timp profesorul respectiv a fost ajutat să-și alcătuiască planurile de lecții și să asiste la ore, ceea ce s-a resimțit în întreaga lui muncă.

Înțelegerea și însușirea profundă a ceea ce este esențial în munca conducătorului școlii experienței pedagogice înaintate sînt posibile numai în cazul în care profesorii își perfecționează în mod sistematic cunoștințele teoretice prin studiu individual. De aceea, unii conducători ai acestor școli organizează în mod sistematic munca independentă a profesorilor, dîndu-le o anumită tematică și bibliografie de studiat. Profesorul de matematică A. A. Zavgorodnii din orașul Severodonețk stabilește temele pentru studiul individual în funcție de aspectele negative ale muncii fiecăruia din cei înscriși la școală. Pentru a-i controla, el organizează convorbiri pe diferite teme, le cere să prezinte referate. De asemenea, le propune să fundamenteze din punct de vedere pedagogic eficiența unei metode folosite de el la lecțiile la care au asistat, recomandîndu-le și literatura pe care trebuie s-o consulte pentru a se documenta. Profesorii au datoria de a ține și ei asemenea lecții, să folosească metodele respective, urmînd în împreună cu profesorul responsabil să analizeze rezultatele obținute.

O altă formă de muncă folosită în școlile experienței pedagogice înaintate o constituie expozițiile. Conducătorul școlii expune materiale intuitive folosite la lecții, caiete ale elevilor, albume alcătuite de el sau de elevi, planuri de lecție, articole interesante din presa de specialitate. Participanții la școlile experienței înaintate — printre care se găsesc numeroși tineri — sînt la rîndul lor cei mai activi propagatori ai experiențelor cunoscute cu prilejul ședințelor. Ei ține referate în cercurile metodice care fac parte, prezentînd experiența înaintată pe care au studiat-o, țin lecții deschise demonstrînd în practică ceea ce au învățat în această formă de perfecționare a muncii lor. De aceea, școlile experienței pedagogice înaintate sînt un sprijin real în munca metodiștilor și a institutelor de perfecționare a cadrelor didactice din U.R.S.S., avînd un rol important în ridicarea calificării profesorilor.

(După articolul „Școlile experienței pedagogice înaintate” de A. I. Mojaev, publicat în revista *Sovietskaja pedagoghika* nr. 10/1961).

Cuba — teritoriu al Americii Latine liber de analfabetism

Anul 1961 a fost denumit în Cuba „anul învățămîntului”. După cum se știe existau în Cuba 979.207 analfabeți adulți la o populație totală de 6.933.253 locuitori.

La sfîrșitul anului 1961 învățaseră carte 707.000 analfabeți adulți. Dacă ținem seama că dintre cei 271.000 analfabeți rămași, 25.000 sînt haitieni și jamaicani care nu cunosc limba spaniolă, restul fiind bătrîni sau bolnavi, se poate considera că practic în Cuba analfabetismul a fost lichidat.

La înfăptuirea Revoluției, o mare problemă stătea în fața noastră: „Lupta contra neștiinței de carte”. Poporul nostru care și-a propus să infrîngă tirania, a înfrînt-o. Bărbății și femeile au pus stăvilă inamicului. 1 ianuarie 1959, zi glorioasă, Revoluția a triumfat.

O dată cu scurgerea lunilor, pentru a merge înainte, consolidînd și schimbînd continuu sistemul de conducere, nu puteam să ne elaborăm planurile, să ne stabilim planurile de industrializare a țării, dacă în prealabil nu am fi lichidat analfabetismul. Poporul nostru, conștient de răspunderea ce-i revine, a răspuns imediat la chemarea de a lichida neștiința de carte.

La această chemare a Revoluției au răspuns chiar și copiii, care constituți în brigăzi „Conrado Benítez”, au plecat la țară să dea această bătălie. Și ce măreață bătălie! Copiii și-au lăsat căminul, jucăriile, distracțiile lor, au învățat să lupte, s-au dus să vadă suferința fraților noștri, să învingă împreună, înfrățiți sub stindardul aceluiași țel — consolidarea Revoluției noastre socialiste.

Ajutorul copiilor, care cu exemplul ce l-au dat au uimit lumea întregă, n-a fost însă de ajuns: era nevoie de mai mulți alfabetizatori, și iată că aici clasa muncitoare, din toate sectoarele și din toate sindicatelor, a răspuns imediat la chemarea Revoluției.

Mii de brigadieri muncitori, înrolați în brigăzile „Patria sau moartea”, cu cuvîntul de ordine al C.T.C. (R.) (n. n. Clase Trabajadora Cubana (Revolucionaria) au plecat în satele patriei noastre pentru a duce la îndeplinire munca de alfabetizare. Alături de ei, la orașe au participat la campania de alfabetizare 121.000 „alfabetizatori” populari și 35.000 de profesori voluntari. În total, la campania de alfabetizare au participat 271.000 de oameni.

Conștientă de importanța acestei sarcini grandioase, și Federația noastră și-a mobilizat membrii și este cunoscut că sectorul nostru a dat 800 de brigadieri în brigăzile „Patria sau moartea”. Am organizat nenumărate mitinguri, plenary și reuniuni în centrele muncitorești, realizînd în plus un recensămînt, care ne-a permis să cunoaștem condițiile și numărul neștiințitorilor de carte din sectorul nostru.

Potrivit datelor și cifrelor obținute, am mobilizat pe alfabetizatorii populari, care în afară de alfabetizarea tovarășilor lor de muncă, au alfabetizat și pe tovarășii din apropierea centrelor lor de muncă, precum și familiile lor. La acestea se adaugă brigăzile muncitorești „Patria sau moartea” care, cu un înalt spirit de luptă și combativitate, au plecat să dea bătălia contra neștiinței de carte.

Clasa muncitoare a făcut un

mare efort în această privință. Noi, muncitorii, înțelegem lozincile pentru care luptăm și știm că un popor cult este un popor invincibil. De aceea, luptînd pentru răspîndirea științei de carte în mase, tovarășii noștri înfăptuiesc o mare sarcină revoluționară. Cu toate că în unele cazuri ei știau că merg să sufere de foame, pătrunși de spirit revoluționar, ei nu au cedat.

Dar cu aceasta sarcina noastră nu s-a terminat. Alfabetizarea constituie însă numai începutul sarcinii noastre. Cu același entuziasm și avînt revoluționar trebuie să ne ocupăm de aici înainte de cei pe care i-am alfabetizat.

Noi, muncitorii, trebuie să ducem mai departe această sarcină, să luptăm pentru a avea mai mulți tehnicieni, mai mulți muncitori calificați și specialiști; aceasta este ținta pe care trebuie să o atingem pentru a ne putea realiza planurile economice și a consolida industria țării.

Mărețea noastră operă constă în progresul culturii și al educației fiilor patriei, în ridicarea nivelului de trai al poporului. Ne revine sarcina să ducem înainte această operă și sîntem siguri că prin eforturile pe care le va depune clasa muncitoare, ca avangardă a Revoluției noastre socialiste, aceste țeluri viitoare vor fi duse la bun sfîrșit.

GLADYS NOVARRO
membru al Sindicatului național al lucrătorilor din medicină

Cabinetele și laboratoarele școlilor din R. S. Cehoslovacă sînt dotate cu cele mai moderne materiale didactice. În fotografie, demonstrație practică la o lecție de geografie.